

Brüssel, 14.12.2022
C(2022) 9139 final

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../...,

14.12.2022,

millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks

{SEC(2022) 441 final} - {SWD(2022) 408 final} - {SWD(2022) 409 final}

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../...,

14.12.2022,

millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrust (EL) 2015/1588, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes ¹(edaspidi „määrus (EL) 2015/1588“) artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkte i, ii, vi, vii ja x,

olles avaldanud käesoleva määruse eelnõu²,

olles konsulteerinud riigiabi nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastav riiklik rahastamine kujutab endast riigiabi ja vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3 tuleb sellest komisjonile teatada. ELi toimimise lepingu artikli 109 kohaselt võib nõukogu siiski kindlaks määrata abi liigid, mis on teatamiskohustusest vabastatud. Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikele 4 võib komisjon võtta vastu määrusi, mis käsitlevad kõnealuseid abi liike.
- (2) Määrusega (EL) 2015/1588 on komisjoni volitatud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 109 sätestama, et teatavat liiki abi võib teatavatel tingimustel olla teatamiskohustusest vabastatud. Komisjon on kohaldanud ELi toimimise lepingu artikleid 107 ja 108 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevate ettevõtjate suhtes mitmes otsuses. Samuti on ta sõnastanud oma poliitika kõnealust valdkonda käsitlevates suunistes. Võttes arvesse komisjoni kogemusi nende sätete kohaldamisel, on asjakohane, et komisjon jätkaks määrusega (EL) 2015/1588 antud volituste kasutamist. Seepärast tuleks kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (edaspidi „VKEd“) antavat abi, samuti abi, mida sõltumata abi saava ettevõtja suurusest antakse kõnealustes valdkondades tegutsevatele ettevõtjatele loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks, loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks, innovatsiooniks ning mere ja magevee bioloogiliste ressursside kaitsmiseks, pidada teatavatel tingimustel siseturuga kokkusobivaks ning see tuleks vabastada ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest.

¹ ELT L 248, 24.9.2015, lk 1.

² ELT C 185, 6.5.2022, lk 1.

Olenemata abisaaja suurusest tuleks teatamiskohustusest vabastada ka kaitsealuste loomade käitumisest tuleneva kahju korvamiseks antav abi, käsitledes seda mere ja magevee bioloogiliste ressursside kaitsmise meetmena. Määrusega (EL) 2015/1588 ei anta komisjonile õigust sätestada kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 109, et avalik-õiguslikele asutustele, ametiasutustele, avalik-õiguslikele organisatsioonidele või avaliku sektori osalusega organisatsioonidele antav riigiabi on teatamiskohustusest vabastatud.

- (3) On asjakohane jätkata määrusega (EL) 2015/1588 antud volituste kasutamist, et vabastada teatamiskohustusest abi, mida antakse ettevõtjatele loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks sõltumata abisaaja suurusest.
- (4) Määrusega (EL) 2015/1588 on komisjoni volitatud vabastama teatavate halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks antav abi ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest. Nende volituste alusel sätestatakse käesolevas määruses selle abiliigi puhul selged siseturuga kokkusobivuse tingimused ja määratletakse kohaldamisala, hõlmates abi, mida antakse ettevõtjatele sõltumata abisaaja suurusest.
- (5) Komisjon hindab kalandus- ja vesiviljelussektoris antava riigiabi kokkusobivust siseturuga ühise kalanduspoliitika (edaspidi „ÜKP“) eesmärkide alusel, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013³. Liidu rahastatavate toetusmeetmetega kooskõla tagamiseks peaks käesoleva määruse alusel antava riigiabi ülemmäär olema võrdne sama liiki abile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139⁴ artiklis 41 kehtestatud ülemmääraga.
- (6) On oluline, et abi ei antaks olukorras, kus ei järgita liidu õigust, eelkõige määruse (EL) nr 1380/2013 eeskirju. Seepärast võib liikmesriik kalandus- ja vesiviljelussektoris abi anda üksnes juhul, kui rahastatavad meetmed ja nende mõju on kooskõlas liidu õigusega.
- (7) Käesolev määrus peaks võimaldama riigiabi eeskirjade täitmise tagamisel paremat prioriteetide seadmist ja suuremat lihtsustamist ning edendama läbipaistvust, tõhusat hindamist ja riigiabi eeskirjade täitmise kontrollimist liikmesriikide ja liidu tasandil, säilitades samal ajal komisjoni ja liikmesriikide institutsionaalsed pädevused. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (8) Käesoleva määruse kohaldamise üldtingimused tuleks kindlaks määrata ühiste põhimõtete alusel, millega tagatakse, et abi soodustab majandustegevuse arengut, sellel on selge ergutav mõju, see on vajalik, asjakohane ja proportsionaalne, seda antakse täiesti läbipaistvalt, selle suhtes kohaldatakse kontrollimehhanismi ja korrapärast hindamist ning see ei mõjuta kaubandustingimusi ebasoovitaval määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1139, millega luuakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond ja muudetakse määrust (EL) 2017/1004 (ELT L 247, 13.7.2021, lk 1).

- (9) Kõigile käesoleva määruse üldtingimustele ja asjaomaste abiliikide eritingimustele vastav abi tuleks lugeda siseturuga kokkusobivaks ja vabastada ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustusest.
- (10) Riigiabi suhtes ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, mida käesolev määrus ega muud määruse (EL) 2015/1588 artikli 1 kohaselt vastu võetud määrused ei hõlma, kohaldatakse jätkuvalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustust. Käesoleva määrusega ei tuleks piirata liikmesriikide õigust teatada abist, mis võib olla käesoleva määrusega hõlmatud. Sellise abi hindamisel tuleks lähtuda kalandus- ja vesiviljelussektoris antava riigiabi kontrollimise suunistest⁵.
- (11) Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada abi suhtes, mille tingimuseks on omamaiste toodete kasutamine importtoodete asemel, ega ekspordiga seotud tegevusele antava abi suhtes. Eelkõige ei tuleks seda kohaldada abi suhtes, millega rahastatakse turustusvõrgu loomist ja toimimist teistes liikmesriikides või kolmandates riikides. Abi messidel osalemise kulude katmiseks või uue või olemasoleva toote teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvale uuele turule laskmiseks vajalike uuringute või nõustamisteenuste kulude katmiseks ei peaks üldjuhul kujutama endast abi ekspordiga seotud tegevusele.
- (12) Komisjon peaks tagama, et lubatud abi ei mõjuta kaubandustingimusi ebasoovitaval määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Seetõttu tuleks käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta sellisele ettevõtjale antav abi, kellele on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks tulenevalt komisjoni eelnevast otsusest, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, välja arvatud abikavad loodusõnnetuste või loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks. Nimetatud erandit tuleks kohaldada ka kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides osalevatele VKEdele antavate piiratud abisummade suhtes, võttes arvesse, et sellistes projektides osalevate üksikute abisaajate väljaselgitamine tingiks põhjendamatu halduskoormuse.
- (13) Raskustes olevatele ettevõtjatele antav abi peaks põhimõtteliselt käesoleva määruse kohaldamisalast välja jääma, kuna sellist abi tuleks hinnata vastavalt suunistele raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta⁶. Siiski on vaja kehtestada teatavad erandid sellest reeglist, kui see on asjakohane. Käesoleva määruse alusel võib erandkorras anda sellist abi loomataudide ennetamise, tõrje ja likvideerimisega seotud kulude hüvitamiseks ning loodusõnnetuste või teatavate loodusõnnetusega võrreldavate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks. Lisaks tuleks käesolevat määrust kohaldada raskustes olevate ettevõtjate suhtes juhul, kui tegemist on abiga VKEdele, kes osalevad kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides või saavad neist kasu, kui asjaomaste kavade puhul on üksikuid abi saavaid ettevõtjaid keeruline kindlaks teha. Õiguskindluse tagamiseks on asjakohane sätestada selged kriteeriumid, mille alusel otsustada, kas ettevõtja on käesoleva määruse tähenduses raskustes.
- (14) Riigiabi eeskirjade täitmise tagamine sõltub suuresti liikmesriikide koostööst. Seepärast peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse järgimine, sealhulgas käesoleva määruse alusel antud üksikabi vastavus nõuetele.

⁵ ELT C 217, 2.7.2015, lk 1.

⁶ Komisjoni teatis „Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta“ (ELT C 249, 31.7.2014, lk 1).

- (15) Arvestades vajadust leida sobiv tasakaal abi saavas sektoris konkurentsimoontuste minimeerimise ja käesoleva määruse eesmärkide vahel, ei tohiks kindlaksmääratud maksimumsummat ületavat üksikabi käesoleva määrusega teatamiskohustusest vabastada, olenemata sellest, kas seda abi antakse käesoleva määrusega teatamiskohustusest vabastatud abikava alusel või mitte.
- (16) Läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja tõhusa järelevalve tagamiseks tuleks käesolevat määrust kohaldada ainult abi suhtes, mille puhul on ilma riskihindamist tegemata võimalik brutotoetusekvivalent eelnevalt täpselt välja arvutada (edaspidi „läbipaistev abi“).
- (17) Käesolevas määruses tuleks määratleda tingimused, mille alusel võib teatavaid konkreetseid abivahendeid, nagu laenud, garantiid, maksumeetmed ja eelkõige tagasimakstavad ettemaksed, pidada läbipaistvaks. Garantiidena antavat abi tuleks pidada läbipaistvaks juhul, kui brutotoetusekvivalenti arvutamisel on aluseks võetud vastavat liiki ettevõtjate jaoks kehtestatud *safe-harbour* preemiad. VKEde puhul on aastase garantiipreemia tasemed, millest alates ei käsitata riigigarantiid abina, esitatud komisjoni teatises, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist garantiidena antava riigiabi suhtes⁷. Käesoleva määruse kohaldamisel ei tuleks kapitalisüstidena ja riskikapitalimeetmetena antavat abi käsitada läbipaistva abina.
- (18) Tagamaks, et abi on vajalik ja ergutab tegevuse või projekti arendamist, ei tuleks käesolevat määrust kohaldada sellisele tegevusele antava abi suhtes, millega abi saav ettevõtja tegeleks igal juhul ka abi puudumise korral. Abi tuleks käesoleva määruse kohaselt vabastada ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest üksnes juhul, kui abi saava projektiga seotud tegevus või töö algab pärast seda, kui abi saav ettevõtja on esitanud abi saamiseks kirjaliku taotluse.
- (19) Seoses käesoleva määrusega hõlmatud sihtotstarbelise abiga, mida antakse suurettevõtjast toetusesaajale, peaks liikmeriik lisaks VKEde suhtes kohaldatavatele tingimustele ergutava mõju kohta tagama ka selle, et toetusesaaja on oma sisedokumentide analüüsinud abisaava projekti või tegevuse elujõulisust koos abiga ja ilma abita. Liikmesriik peaks kontrollima, et kõnealune sisedokument kinnitab projekti või tegevuse ulatuse või abi saava projektiga seoses abisaaja poolt kulutatava kogusumma olulist suurenemist või projekti või tegevuse lõpuleviimise olulist kiirenemist. Samuti peaks olema võimalik teha ergutav mõju kindlaks, lähtudes asjaolust, et abi puudumisel ei oleks investeerimisprojekti või tegevust asjaomases maapiirkonnas sellisel kujul ellu viidud.
- (20) Automaatsete maksusoodustuste vormis abikavade suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada ergutava mõjuga seotud eritingimust, sest sellise abi andmise kord erineb muud liiki abi andmise korrast. Sellised kavad tuleks vastu võtta enne abi saava projekti või tegevuse teostamiseks töö alustamist. Seda tingimust ei tuleks siiski kohaldada maksumeetme kava järglaskavade puhul, eeldusel et tegevus oli hõlmatud juba eelnevate maksusoodustuse vormis kavadega. Selliste kavade ergutava mõju hindamisel on otsustavaks momendiks hetk, mil maksumeetme esimest korda kehtestati algses kavas, mis seejärel asendati järglaskavaga.
- (21) Abi osakaalu arvutamisel tuleks arvesse võtta ainult rahastamiskõlblikke kulusid. Käesoleva määrusega ei tohiks teatamiskohustusest vabastada abi, mis ületab asjaomast abi osakaalu rahastamiskõlbmatute kulude arvessevõtmise tõttu.

⁷ ELT C 155, 20.6.2008, lk 10.

Rahastamiskõlblike kulude kindlaksmääramise aluseks peaksid olema selged, üksikasjalikud ja ajakohased dokumentaalsed tõendid. Kõigi kasutatavate arvnäitajate puhul tuleks lähtuda summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud. Mitmes osas makstav abi tuleks diskonteerida abi väärtusesse abi andmise kuupäeva seisuga. Rahastamiskõlblikud kulud tuleks samuti diskonteerida nende väärtusesse abi andmise kuupäeva seisuga. Diskonteerimisel ja sellise abi summa arvutamisel, mida antakse muus kui toetuse vormis, tuleks intressimäärana kasutada vastavalt abi andmise ajal kohaldatavat diskontomäära ja viitemäära kooskõlas komisjoni teatisega viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta⁸. Kui abi antakse maksusoodustuse vormis, tuleks abi osad diskonteerida diskontomäärade alusel, mis on kohaldatavad maksusoodustuste jõustumise eri kuupäevadel. Tagasimakstavate ettemaksete vormis antava abi kasutamist tuleks soosida, sest sellised riskijagamisvahendid soodustavad abi ergutavat mõju. Seepärast on asjakohane sätestada, et kui abi antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, võib käesoleva määruse kohast kohaldatavat abi osakaalu suurendada.

- (22) Kui abi antakse tulevikus tasumisele kuuluvate maksude suhtes kohaldatavate maksusoodustuste vormis, ei pruugi kohaldatav diskontomäär ja abi osade täpne summa olla eelnevalt teada. Sellistel juhtudel peaksid liikmesriigid abi osakaalust lähtudes eelnevalt kindlaks määrama abi diskonteeritud väärtuse ülemmäära. Seejärel saab diskonteerimisel kohaldada diskontomäära, mis kehtib ajal, kui selgub asjaomasel kuupäeval antava abi osa summa. Ülemmäära kogusummast tuleks maha arvata iga osa diskonteeritud väärtus.
- (23) Selleks et teha kindlaks, kas käesolevas määruses osutatud teatamiskünnistest ja abi ülemmääradeest on kinni peetud, tuleks arvesse võtta abi saavale tegevusele või projektile antava riigiabi kogusummat. Lisaks tuleks käesolevas määruses sätestada asjaolud, mille korral eri liiki abi võib kumuleerida. Käesoleva määruse kohaselt teatamiskohustusest vabastatud abi ja muu siseturuga kokkusobiva abi, mis on teatamiskohustusest vabastatud muude määruste alusel või komisjoni poolt heaks kiidetud, võib kumuleerida juhul, kui kõnealused abimeetmed on seotud erinevate kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kuludega. Kui erinevad abiallikad on seotud samade osaliselt või täielikult kattuvate kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kuludega, peaks kumuleerimine olema lubatud kuni käesoleva määruse alusel kohaldatava kõrgeima abi osakaaluni või suurima abisummani. Käesolevas määruses tuleks samuti sätestada erieeskirjad seoses abimeetmete kumuleerimisega vähese tähtsusega abiga. Sageli ei anta vähese tähtsusega abi konkreetsete kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kulude katteks või see ei ole konkreetsete kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kuludega seostatav. Sellisel juhul peaks olema võimalik vähese tähtsusega abi vabalt kumuleerida käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud riigiabiga. Kui aga vähese tähtsusega abi antakse samade kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kulude katteks kui käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud riigiabi, peaks kumuleerimine olema lubatud ainult kuni abi ülemmäärani, mis on sätestatud käesoleva määruse III peatükis.
- (24) Võttes arvesse, et riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses on põhimõtteliselt keelatud, on oluline, et oleks võimalik kontrollida, kas abi antakse kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega. Seepärast on riigiabi läbipaistvus ELi toimimise lepingu sätete nõuetekohase kohaldamise seisukohast ülimalt oluline ning toob kaasa

⁸

ELT C 14, 19.1.2008, lk 6.

parema eeskirjade täitmise, suurema vastutavuse, vastastikuse hindamise ja lõppkokkuvõttes avaliku sektori kulutuste suurema tõhususe. Läbipaistvuse tagamiseks peaksid liikmesriigid olema kohustatud looma piirkondlikul või riiklikul tasandil ülevaatlikud riigiabi veebisaidid, kus esitatakse kokkuvõtlik teave iga käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abimeetme kohta. Nimetatud kohustus peaks olema üksikabi siseturuga kokkusobivuse üks eeltingimusi. Järgides teabe avaldamise standardset korda, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/1024,⁹ tuleks kasutada standardvormingut, mis võimaldab teavet otsida, alla laadida ja hõlpsasti internetis avaldada. Lingid kõikide liikmesriikide riigiabi veebisaitidele tuleks avaldada komisjoni veebisaidil. Vastavalt määruse (EL) 2015/1588 artiklile 3 tuleks komisjoni veebisaidil avaldada kokkuvõtlik teave iga käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud meetme kohta.

- (25) Selleks et tagada tõhus järelevalve abimeetmete üle kooskõlas määrusega (EL) 2015/1588, on asjakohane kehtestada nõuded, mis käsitlevad liikmesriikide aruandlust käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abimeetmete kohta. Lisaks on asjakohane kehtestada eeskirjad, mis käsitlevad andmeid, mida liikmesriigid peaksid säilitama käesoleva määrusega teatamiskohustusest vabastatud abi kohta, võttes arvesse nõukogu määruse (EL) 2015/1589¹⁰ artiklis 17 sätestatud aegumistähtaega. Iga üksikabi korral tuleks selgelt viidata käesolevale määrusele.
- (26) Selleks et tagada käesolevas määruses sätestatud siseturuga kokkusobivuse tingimuste mõjus, peaks komisjonil olema võimalik tühistada grupierand edaspidiste abimeetmete suhtes, kui kõnealuseid tingimusi ei täideta. Komisjonil peaks olema võimalik piirata grupierandi tühistamine teatavate abiliikidega, teatavate abi saavate ettevõtjatega või teatavate asutuste vastuvõetud meetmetega, kui mittevastavus käesolevale määrusele mõjutab ainult väheseid meetmete liike või teatavaid asutusi. Selline suunatud tühistamine oleks proportsionaalne heastamisvahend, mis on otseselt seotud käesoleva määruse tuvastatud rikkumisega.
- (27) Kõrvaldamaks erinevusi, mis võivad põhjustada konkurentsimoontusi, ning hõlbustamaks VKEdega seotud erinevate liidu ja riiklike algatuste kooskõlastamist, samuti haldus- ja õiguskindluse huvides peaks käesolevas määruses kasutatav VKEde määratlus põhinema komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ¹¹ esitatud määratlusel.
- (28) Käesolev määrus peaks hõlmama kalandus- ja vesiviljelussektoris antava abi liike, mille komisjon on varem süstemaatiliselt heaks kiitnud. Komisjon ei peaks igal üksikjuhul hindama sellise abi kokkusobivust siseturuga, kui abi vastab määruses (EL) nr 1380/2013 ja asjakohasel juhul määruses (EL) 2021/1139 sätestatud tingimustele.
- (29) Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punktile b on loodusõnnetuste või erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi siseturuga kokkusobiv. Õiguskindluse tagamiseks on vaja määratleda need sündmuste liigid, mida võib lugeda loodusõnnetuseks, mille puhul abi on käesoleva määruse kohaselt teatamiskohustusest vabastatud.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56).

¹⁰ Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.9.2015, lk 9).

¹¹ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

- (30) Kalandus ja vesiviljelus on loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest ning loomataudidest iseäranis mõjutatud sektorid. Kogemused on näidanud, et sellised sündmused tabavad neid sektoreid erakordselt rängalt ja et kalurid kannavad nende tõttu märkimisväärt kahju. Meetmeid sellise kahju eest piisavaks kindlustamiseks ja kahju piisavaks korvamiseks peetakse sobivaks vahendiks, mis aitab ettevõtjatel kahjust taastuda ja tegevust jätkata ning seeläbi tagada majandustegevuse arengut nendes sektorites.
- (31) Kahju, mida põhjustavad korrapärasemalt esinevad loodusõnnetusega võrreldavad ebasoodsad ilmastikutingimused, nagu tormid, külm, rahe, jää, vihm või ränk pöud, ei tuleks käsitada loodusõnnetusena ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkti b tähenduses. Kui aga ebasoodsate ilmastikutingimuste mõju majandustegevusele on selline, et need on võrreldavad loodusõnnetusega, tuleks ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks antavat abi pidada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt siseturuga kokkusobivaks.
- (32) Tagamaks, et vabastus hõlmab tõepoolest loodusõnnetuste ja loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks antavat abi, tuleks käesolevas määruses väljakujunenud tava kohaselt sätestada tingimused, mille alusel võib sellise abi suhtes kohaldada grupierandit. Kõnealused tingimused peaksid eelkõige hõlmama sündmuse ametlikku tunnistamist loodusõnnetuseks või loodusõnnetusega võrreldavateks ebasoodsateks ilmastikutingimusteks liikmesriigi pädeva asutuse poolt ning otsest põhjuslikku seost loodusõnnetuse või ebasoodsate ilmastikutingimuste ja abi saava ettevõtja (kes võib olla ka raskustes olev ettevõtja) kantud kahju vahel ning nendega tuleks tagada ülemäärase hüvitamise vältimine. Hüvitis ei tohiks ületada summat, mis on vajalik abi saava ettevõtja sündmuseelse olukorra taastamiseks.
- (33) Kalandus ja vesiviljelus on sektorid, kus napib stiimuleid individuaalsete meetmete võtmiseks, ehkki individuaalsete meetmete kombineeritud tulemus aitaks kaasa kõigi kasutajate ühisele heaolule. Seepärast tuleks abi, mida antakse merekeskkonna elurikkuse ja ökosüsteemide kaitseks ja taastamiseks ning seoses hüvitamise korraga säästva püügitegevuse raamistikus (muu hulgas merest jäätmete kogumiseks) pidada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt siseturuga kokkusobivaks.
- (34) Käesolevas määruses võetakse arvesse liidu äärepoolseimate piirkondade erilist olukorda, mida on tunnustatud ELi toimimise lepingu artiklis 349, milles on sätestatud erimeetmed.
- (35) Kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides osalevatele VKEdele antaval abil on konkurentsile väike mõju, arvestades eelkõige sellise abi positiivset rolli teadmiste jagamisel, eriti kohalike kogukondade jaoks, samuti selle abi sageli kollektiivset iseloomu ja suhteliselt väikest ulatust. Need projektid on oma laadilt integreeritud ning hõlmavad paljusid osalisi ja mitut sektorit, mis võib tekitada teatavaid raskusi nende liigitamisel riigiabi eeskirjade alusel. Omavalitsusüksused ei kuulu juba oma olemusest tulenevalt VKEde määratluse alla¹². Samal ajal mängivad nad sageli kesksel rollil kogukonna juhitud kohaliku arengu projektide organiseerimises ja elluviimises. Juhul kui kogukonna juhitud kohaliku arengu projekti elluviimisega toetatakse üht nõukogu määruse (EL) 2015/1588 artiklis 1 sätestatud eesmärkidest, peaks sellise

¹² Käesoleva määruse I lisas esitatud VKE määratluse kohaselt ei saa ettevõtjat käsitada VKE-na, kui vähemalt 25 % tema kapitalist või hääleõigustest on otseselt või kaudselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse ainu- või ühiskontrolli all (vt kõnealuse lisa artikli 3 lõike 4).

projekti kontekstis olema niisiis võimalik teha grupierand ka omavalitsusüksustele antavale abile. Kuna kogukonna juhitud kohaliku arengu projektid, mis valitakse välja avaliku ja erasektori partnerluse raames koostatava ja rakendatava mitmeaastase kohaliku arengu strateegia alusel, on laadilt kohalikud ning suunatud kogukondlikele, sotsiaalsetele, keskkonnaalastele ja kliimaalastele huvidele, tuleks käesolevas määruses võtta arvesse teatavaid probleeme, mis kogukonna juhitud kohaliku arengu projekte mõjutavad, et hõlbustada nende projektide vastavust riigiabi eeskirjadele. See peaks kehtima ka selliste omavalitsusüksuste puhul, kes saavad otseselt või kaudselt kasu kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidest, millega taotletakse üht määruse (EL) 2015/1588 artiklis 1 sätestatud eesmärkidest.

- (36) Nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ (1)¹³ artikli 15 lõike 1 punkti f ja artikli 15 lõike 3 kohaselt võivad liikmesriigid kehtestada maksuvabastused või -vähendused sisevete kalapüügi ja kalakasvatuse puhul. Seega on asjakohane endiselt mitte kohaldada nende meetmete suhtes aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohast teavitamiskohustust, kui kõnealuse direktiiviga ette nähtud tingimused on täidetud. Maksuvabastused, mida kohaldatakse ELi vetes toimuva kalapüügi suhtes ja mida liikmesriigid peavad kehtestama kõnealuse direktiivi artikli 14 lõike 1 punkti c kohaselt, ei ole seostatavad riigiabiga ja neid ei tuleks seega käsitada riigiabina
- (37) Pidades silmas komisjoni kogemusi kõnealuses valdkonnas, tuleks riigiabi eeskirjad korrapäraselt läbi vaadata. Seepärast peaks käesoleva määruse kohaldamise periood olema ajaliselt piiratud ja kehtestada tuleks üleminekusätted. Võttes arvesse asjaolu, et käesoleva määruse alusel abi andmise tingimused on tihedalt seotud tingimustega, mille kohaselt kohaldatakse määrust (EL) 2021/1139, millega luuakse ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027 Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond (EMKVF), on asjakohane viia käesoleva määruse kohaldamise periood kooskõlla EMKVFi rakendamise perioodiga. Järjepidevuse ja õiguskindluse tagamiseks üleminekuetapis on asjakohane kohaldada käesolevat määrust kuni 31. detsembrini 2029.
- (38) Kui käesoleva määruse kehtivusaeg lõpeb ja seda ei pikendata, tuleks käesoleva määruse alusel juba vabastuse saanud abikavade suhtes jätta vabastus kehtima veel kuueks kuuks, et tagada järjepidevus ja õiguskindlus,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse abi suhtes, mida antakse

---

¹³ Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik (ELT L 283, 31.10.2003, lk 51).

- (a) kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (edaspidi „VKEd“),
  - (b) artikli 54 ja 55 kohastele omavalitsusüksustele ning
  - (c) artikli 29 kohaste kalasadamate, lossimiskohtade, oksjonihoonete ja varjualuste jaoks.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse ka sellise abi suhtes, mida antakse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise või turustamisega tegelevatele ettevõtjatele järgmistel eesmärkidel ja sõltumata abi saava ettevõtja suurusest:
- (a) loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks;
  - (b) loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks;
  - (c) kaitsealuste loomade tekitatud kahju korvamiseks ning
  - (d) innovatsiooniks kalanduse ja vesiviljeluse valdkonnas.
3. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:
- a) abi, mille summa määratakse kindlaks turule viidud toodangu hinna või koguse alusel;
  - b) abi, mida antakse tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt selline abi, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude eksportimisest tulenevate jooksvate kuludega;
  - c) abi, mille tingimus on omamaiste toodete kasutamine importtoodete asemel;
  - d) sihtotstarbeline üksikabi käesoleva artikli lõikes 5 osutatud ettevõtjale;
  - e) abi, mida antakse järgmiseks tegevuseks või järgmisteks kulutusteks:
    - i) millega suurendatakse kalalaeva püügivõimsust;
    - ii) selliste seadmete soetamine, mis suurendavad kalalaeva võimekust leida kala;
    - iii) kalalaevade ehitamine, soetamine või import, kui artiklis 20 ei ole sätestatud teisiti;
    - iv) kalalaevade kolmandatesse riikidesse üleandmine või ümberregistreerimine, muu hulgas luues ühisettevõtteid kolmandate riikide partneritega;
    - v) püügitegevuse ajutine peatamine või püsiv lõpetamine;
    - vi) uurimuslik kalapüük;
    - vii) ettevõtte omandiõiguse üleandmine, kui artiklis 20 ei ole sätestatud teisiti;
    - viii) otsene taasisustamine, välja arvatud juhul, kui tegemist on eksperimentaalse taasisustamisega;
    - ix) uute sadamate või uute oksjonihoonete ehitamine;
    - x) turusekkumismehhanismid, mille eesmärk on kõrvaldada turult pakkumise vähendamiseks ajutiselt või püsivalt kalapüügi- või vesiviljelustooteid, et vältida hinnalangust või saavutada hinnatõus;

- xi) investeeringud kalalaevadesse, et täita abitaotluse esitamise ajal kehtivate liidu õigusaktide kohaseid nõudeid, sealhulgas liidu kohustustest tulenevaid nõudeid piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames;
  - xii) investeeringud kalalaevadesse, mis on abitaotluse esitamise aastale eelneva kahe kalendriaasta jooksul tegelenud kalapüügiiga vähem kui 60 päeva;
  - xiii) kalalaeva pea- või abimootori asendamine või moderniseerimine;
- f) abi ettevõtjatele, kes:
- i) on nõukogu määruse (EÜ) nr 1005/2008¹⁴ artikli 42 või määruse (EÜ) nr 1224/2009¹⁵ artikli 90 kohaselt pannud toime tõsise õigusrikkumise
  - ii) on olnud seotud sellise kalalaeva käitamisega, haldamisega või omamisega, mis on kantud määruse (EÜ) nr 1005/2008 artikli 40 punktis 3 sätestatud ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiiga tegelevate laevade liidu nimekirja, või selliste riikide lipu all sõitvate laevade käitamisega, haldamisega või omamisega, mis on kooskõlas nimetatud määruse artikliga 33 kindlaks määratud kui koostööd mittetegevad kolmandad riigid, või
  - iii) on toime pannud ükskõik millise Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/99/EÜ¹⁶ artiklites 3 ja 4 nimetatud keskkonnavalastest õigusrikkumistest, kui toetustaotlus on esitatud käesoleva määruse artiklite 32–39 alusel.
4. Käesolevat määrust ei kohaldata raskustes olevatele ettevõtjatele antava abi suhtes, välja arvatud abi puhul, mida antakse:
- (a) kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides osalevatele või neist kasu saavatele ettevõtjatele,
  - (b) loomataudide ennetamise, tõrje ja likvideerimisega seotud kulude hüvitamiseks,
  - (c) abikavade alusel, mida rakendatakse loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks, või
  - (d) järgmistel juhtudel, kui ettevõtjast sai kõnealuse sündmuse põhjustatud kahju tõttu raskustes olev ettevõtja:
    - i) loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks või
    - ii) kaitsealuste loomade tekitatud kahju korvamiseks.

¹⁴ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

¹⁵ Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/99/EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (ELT L 328, 6.12.2008, lk 28).

5. Käesolevat määrust ei kohaldata selliste abikavade suhtes, milles ei ole sõnaselgelt välistatud üksikabi väljamaksmine ettevõtjale, kellele on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks tulenevalt komisjoni varasemast otsusest, millega abi tunnistati ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, välja arvatud:
- (a) abikavad, mille alusel korvatakse loodusõnnetuste või loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju, või
  - (b) abikavad, mille alusel hüvitatakse kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides osalevate VKEde kulud ja antakse abi ettevõtjatele, kes osalevad kogukonna juhitud kohalikus arengus või saavad sellest kasu, kooskõlas artiklitega 54 ja 55.
6. Käesolevat määrust ei kohaldata riigiabimeetmete suhtes, kui meetme enda, selle tingimuste või rahastamisviisiga kaasneks paratamatult liidu õiguse rikkumine, eelkõige järgneva puhul:
- a) abi, mille andmise tingimus on abi saava ettevõtja peakorteri asumine asjaomases liikmesriigis või tema tegutsemine peamiselt selles liikmesriigis. Siiski on lubatud nõue, et abi maksmise hetkel peab ettevõtjal olema abi andvas liikmesriigis ettevõtte või filiaal;
  - b) abi, mille andmise tingimus on abi saava ettevõtja kohustus kasutada omamaiseid tooteid või teenuseid, või
  - c) abi, millega piiratakse abi saava ettevõtja võimalust kasutada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tulemusi teistes liikmesriikides.
  - d) elupaikade direktiiv, linnudirektiiv, laevade põhjustatud reostuse direktiiv ja jäätmekäitlust käsitlevad sätted.
7. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:
- a) artiklite 20, 21, 24, 26 kuni 30, 33, 43, 46, 48, 50 ja 52 kohaste riigiabikavade raames antav abi, mis vastab artikli 12 tingimustele, [kuue kuu möödudes abikava jõustumisest];
  - b) punktis a osutatud abikavade võimalikud muudatused, välja arvatud sellised muudatused, mis ei mõjuta abikava kokkusobivust siseturuga käesoleva määruse kohaselt või ei mõjuta märkimisväärselt heakskiidetud hindamiskava sisu.

Komisjon võib otsustada, et käesolevat määrust kohaldatakse ükskõik millise suhtes käesoleva lõike punktis a osutatud abiliikidest kauem, kui ta on hinnanud asjaomast hindamiskava, mille liikmesriik on komisjonile esitanud.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
- (1) „sihtotstarbeline üksikabi“ – abi, mida ei anta abikava alusel;
  - (2) „loodusõnnetusega võrreldavad ebasoodsad ilmastikutingimused“ – ebasoodsad ilmastikutingimused, nagu külm, torm, rahe, jää, tugev või pikaajaline vihm või ränk põud, mis vähendavad enam kui 30 % võrra keskmist toodangut, mis arvutatakse, tuginedes ühele järgmistest meetoditest:
    - a) kolme eelnenud aasta põhjal;

- b) eelnenud viieaastase perioodi kolme aasta keskmisena, jättes arvestamata kõige suurema ja kõige väiksema näitaja;
- (3) „abi“ – meede, mis vastab kõikidele ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele;
- (4) „abi osakaal“ – abi kogusumma, mis on väljendatud protsendina rahastamiskõlblikest kuludest enne maksude või muude tasude mahaarvamist;
- (5) „abikava“ – mis tahes dokument, mille alusel võidakse ilma edasiste rakendusmeetmeteta anda üksikabi kõnealuses dokumendis üldiselt ja abstraktselt määratletud ettevõtjatele, ning mis tahes dokument, mille alusel võidakse anda konkreetse projektiga mitteseotud abi ühele või mitmele ettevõtjale määramata ajaks ja/või määramata ulatuses;
- (6) „bioturvalisus“ – korralduslikud ja füüsilised meetmed, mille eesmärk on vähendada riski seoses: a) taudi sissetoomisega loomapopulatsiooni, selle arenguga populatsiooni sees ja levimisega sealt välja või b) taudi sissetoomisega ettevõttesse, tsooni, bioturvarühmikusse, veovahendisse või muusse rajatisse, hoonesse või kohta, selle arenemisega seal ja levimisega sealt välja;
- (7) „tõrje- ja likvideerimismeetmed“ – meetmed seoses loomataudidega, mille puhangut pädev asutus on ametlikult tunnistanud, või seoses taimekahjustajate või invasiivsete võõrliikidega, mille esinemist pädev asutus on ametlikult tunnistanud;
- (8) „abi andmise kuupäev“ – kuupäev, mil abi saaval ettevõtjal tekib kohaldatava siseriikliku õiguse alusel seaduslik õigus abi saada;
- (9) „rüüstamine“ – võrku püütud või tiikides hoitava kala langemine kaitsealuste loomade, näiteks hüljeste, silesaarmaste ja merelindude saagiks;
- (10) „hindamiskava“ – dokument, milles käsitletakse üht või mitut abikava ja mis sisaldab vähemalt järgmisi elemente: hinnatavad eesmärgid, hindamisküsimused, tulemusnäitajad, kavandatud hindamismeetod, andmekogumisinõuded, hindamise kavandatud ajakava, sealhulgas vahearuannete ja lõpliku hindamisaruande esitamise kuupäev, hindamist tegeva sõltumatu asutuse kirjeldus või valikukriteeriumid ning hindamise üldsusele kättesaadavaks tegemise kord;
- (11) „maksumeetme kava järglaskava“ – maksusoodustuste vormis kava, mis kujutab endast eelneva maksusoodustuste vormis kava muudetud versiooni ja millega asendatakse eelnev kava;
- (12) „kalur“ – asjaomase liikmesriigi tunnustatud füüsiline isik, kes tegeleb töönduspüügiga;
- (13) „kalapüügi- ja vesiviljelustooted“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1379/2013¹⁷ I lisas loetletud tooted;
- (14) „kalandus- ja vesiviljelussektor“ – majandussektor, mis hõlmab kõiki kalandus- või vesiviljelustoodete tootmist, töötlemist ja turustamist;
- (15) „püügivõimsus“ – laeva tonnaaž brutotonnides (GT) ja võimsus kilovattides (kW), nagu on määratletud määruse (EL) 2017/1130¹⁸ artiklites 4 ja 5;

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1379/2013 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 1).

- (16) „kalasadam“ – mere või siseveekogu juures asuv maismaa- ja veeala, mida liikmesriik on ametlikult tunnustanud ning mis hõlmab taristut ja seadmeid, mis võimaldavad eelkõige kalalaevade vastuvõtmist, nende laadimist ja saagi lossimist, nimetatud saagi ladustamist, vastuvõtmist ja tarnimist ning kalurite pardaleminekut ja pardalt lahkumist;
- (17) „brutotoetusekvivalent“ – abi summa, kui see oleks antud abi saavale ettevõtjale toetuse vormis, enne maksude või muude tasude mahaarvamist;
- (18) „üksikabi“ – sihtotstarbeline üksikabi ja abikava raames üksikutele abisaajatele antav abi;
- (19) „sisevetekalandus“ – kommertseesmärgiga püügitegevus sisevetel laevade või muude, sealhulgas jääpüügiks mõeldud vahenditega;
- (20) „invasiivsed võõrliigid“ – liidu jaoks probleemsed looduslikku tasakaalu ohustavad võõrliigid ja liikmesriigi jaoks probleemsed looduslikku tasakaalu ohustavad võõrliigid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1143/2014 artikli 3 punkti 3 ja artikli 3 punkti 4 määratlusele;
- (21) „loodusõnnetused“ – maavärinad, laviinid, maalihked, üleujutused, tornaadod, orkaanid, vulkaanipursked ja looduslikult alguse saanud metsa- või maastikupõlengud;
- (22) „äärepoolseimad piirkonnad“ – ELi toimimise lepingu artiklis 349 osutatud piirkonnad;
- (23) „kaitsealune loom“ – liidu või siseriiklike õigusaktide kohaselt kaitse all olev loom, v.a kalad;
- (24) „tagasimakstav ettemakse“ – projekti jaoks antav laen, mis makstakse välja ühe või mitme osamaksena ja mille tagasimaksmise tingimused sõltuvad projekti tulemustest;
- (25) „VKEd“ ehk „mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad“ – ettevõtjad, kes vastavad I lisas sätestatud kriteeriumidele;
- (26) „väikesemahuline rannapüük“ – püügitegevus, mida teostavad a) mere- ja sisevetekalalaevad, mille kogupikkus on alla 12 meetri ja mis ei kasuta nõukogu määruse (EÜ) nr 1967/2006¹⁹ artikli 2 punktis 1 määratletud veetavaid püüniseid või b) kaldakalurid, sealhulgas karpide kogujad;
- (27) „tööde alustamine“ – kas investeeringuga seotud ehitustööde alustamine või esimene õiguslikult siduv kohustus tellida seadmeid või varustust või muu kohustus, mis muudab investeeringu pöördumatuks, olenevalt sellest, kumb on varasem. Tööde alustamiseks ei peeta maa ostmist ja ettevalmistustöid, näiteks lubade saamist või teostatavusuuringute tegemist. Ülevõtmiste puhul tähendab „tööde alustamine“ omandatud ettevõttega vahetult seotud vara omandamise hetke;

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1130 kalalaevade omaduste määratlemise kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 1–7).

¹⁹ Nõukogu 21. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1967/2006, mis käsitleb Vahemere kalavarude säästva kasutamise majandamise meetmeid, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2847/93 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1626/94 (ELT L 409, 30.12.2006, lk 11).

- (28) „subsideeritud teenused“ – abi vorm, mille puhul abi antakse lõplikule abi saavale ettevõtjale kaudselt ja mitterahaliselt ning seda makstakse kõnealuse teenuse osutajale või tegevuse teostajale;
- (29) „raskustes olev ettevõtja“ – ettevõtja, kes vastab komisjoni määruse (EL) nr 651/2014²⁰ artikli 2 punktis 18 sätestatud kriteeriumidele;
2. Lisaks lõikes 1 loetletud mõistetele kasutatakse määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 4, määruse (EL) 2021/1139 artiklis 2 ja määruse (EL) 1379/2013 artiklis 5 sätestatud mõisteid.

Artikkel 3

Teavitamiskünnis

1. Käesolevat määrust ei kohaldata üksikabi suhtes, mida antakse projektidele, mille rahastamiskõlblikud kulud ületavad 2,5 miljonit eurot või mille puhul abi brutotoetusekvivalent ületab 1,25 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas.
2. Lõikes 1 sätestatud ülemmäärasid ei tohi eirata abikavade või abiprojektide kunstliku osadeks jaotamise teel.

Artikkel 4

Teatamiskohustusest vabastamise tingimused

1. Abikavad, abikavade alusel antav üksikabi ja sihtotstarbeline üksikabi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 või lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest tingimusel, et kõnealune abi vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele ja käesoleva määruse III peatükis asjaomase abiliigi kohta sätestatud eritingimustele.
2. Abimeetmed vabastatakse käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest ainult juhul, kui neis on sõnaselgelt sätestatud, et toetuse saamise perioodil peavad abisaajad täitma ühise kalanduspoliitika eeskirju ja et kui kõnealuse perioodi kestel leitakse, et abisaaja ei täida ühise kalanduspoliitika eeskirju, tuleb abi tagasi maksta võrdeliselt rikkumise raskusastmega.

Artikkel 5

Abi läbipaistvus

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult siis, kui abi suhtes, mille puhul on ilma riskihindamist tegemata võimalik brutotoetusekvivalent eelnevalt täpselt välja arvutada (edaspidi „läbipaistev abi“).
2. Läbipaistvaks loetakse järgmisi abi liike:
  - (a) toetustena, intressitoetustena ja subsideeritud teenustena antav abi;
  - (b) laenudena antav abi, kui brutotoetusekvivalent on arvutatud abi andmise ajal kehtinud viitemäära alusel;

²⁰ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

- (c) garantiidena antav abi:
    - i) kui brutotoetusekvivalendi arvutamisel on aluseks võetud *safe-harbour* preemiad, mis on sätestatud komisjoni teatises, või
    - ii) kui enne meetme rakendamist on brutotoetusekvivalendi arvutamise metoodika heaks kiidetud, lähtudes komisjoni teatisest EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes või võimalikust seda asendavast teatisest, kui metoodikast on teatatud komisjonile vastavalt sel ajal kohaldatavale riigiabi valdkonnas vastuvõetud komisjoni määrusele ning kui heakskiidetud metoodika käsitleb sõnaselgelt asjaomast garantii liiki ja selle aluseks oleva tehingu liiki käesoleva määruse kohaldamise kontekstis;
  - (d) maksusoodustuste vormis antav abi, kui meetmega on ette nähtud ülemmäär, millega tagatakse, et kohaldatavat künnist ei ületata;
  - (e) tagasimakstavate ettemaksete vormis antav abi, kui tagasimakstava ettemakse nominaalne kogusumma ei ületa käesoleva määruse alusel kohaldatavat künnist või kui enne meetme rakendamist on tagasimakstava ettemakse brutotoetusekvivalendi arvutamise metoodikast komisjonile teatatud ja komisjon on selle heaks kiitnud.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel ei käsitata läbipaistvana järgmisi abi liike:
- (a) kapitalisüstidena antav abi;
  - (b) riskifinantseerimismeetmetena antav abi.

Artikkel 6 **Ergutav mõju**

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult abi suhtes, millel on ergutav mõju.
2. Abi käsitatakse ergutavat mõju omavana, kui abi saav ettevõtja on asjaomasele liikmesriigile esitanud kirjaliku abitaotluse enne projekti või tegevusega seotud töö algust. Abitaotlus peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:
  - a) ettevõtja nimi ja suurus;
  - b) projekti või tegevuse kirjeldus, sealhulgas selle algus- ja lõppkuupäev;
  - c) projekti või tegevuse asukoht;
  - d) rahastamiskõlblike kulude loetelu ning
  - e) projekti/tegevuse jaoks vajaliku abi liik (toetus, laen, garantii, tagasimakstav ettemakse vms) ja riiklikest vahenditest taotletav summa.
3. Suurettevõtjatele antavat sihtotstarbelist üksikabi käsitatakse ergutavat mõju omavana, kui lisaks lõikes 2 sätestatud tingimuse täitmises veendumisele on liikmesriik enne asjaomase üksikabi andmist kontrollinud, et abisaaja koostatud dokumentatsioon kinnitab, et abi toob kaasa ühe või mitu järgmistest tulemustest:
  - (a) abi tulemusel suureneb oluliselt projekti või tegevuse ulatus;
  - (b) abi tulemusel suureneb oluliselt projekti või tegevusega seoses abi saava ettevõtja poolt kulutatav kogusumma;
  - (c) projekti või tegevuse lõpuleviimine kiireneb oluliselt;

- (d) investeeringuteks ettenähtud sihtotstarbelise üksikabi puudumisel ei viidaks projekti või tegevust asjaomases piirkonnas sellisel kujul ellu või see ei oleks asjaomases piirkonnas abi saava ettevõtja jaoks piisavalt kasumlik.
4. Maksusoodustuste vormis meetmetel loetakse olevat ergutav mõju, kui on täidetud järgmised tingimused:
- a) meetmega nähakse ette õigus saada abi kooskõlas objektiivsete kriteeriumidega, ilma et liikmesriik saaks täiendavalt oma kaalutusõigust kasutada; ning
  - b) meede on vastu võetud ja jõustunud enne abi saava projekti või tegevusega seotud töö alustamist. Seda nõuet ei kohaldata maksumeetmete kavade järglaskavade puhul, tingimusel et tegevus oli juba hõlmatud eelnevate maksusoodustuse vormis kavadega.
5. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 ei nõuta järgmist liiki abi puhul ergutava mõju olemasolu või käsitatakse neid ergutavat mõju omavatenä:
- a) abi loomataudide ennetamise, tõrje ja likvideerimisega seotud kulude hüvitamiseks, kui on täidetud artiklites 42, 49, 51 ja 53 sätestatud tingimused;
  - b) abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks, kui on täidetud artiklites 42, 49, 51 ja 53 sätestatud tingimused;
  - c) abi loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks;
  - d) abi kaitsealuste loomade tekitatud kahju korvamiseks, kui on täidetud artiklites 42, 49, 51 ja 53 sätestatud tingimused;
  - e) abi selliste maksuvabastuste või -vähenduste vormis, mille liikmesriigid on kehtestanud vastavalt nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ²¹ artikli 15 lõike 1 punktile f ja artikli 15 lõikele 3, kui on täidetud käesoleva määruse artiklis 56 sätestatud tingimused.
  - f) abi VKEdele, kes osalevad kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides või saavad neist kasu, kui on täidetud artiklites 54 ja 55 sätestatud asjakohased tingimused.
  - g) abi artikli 45 lõike 1 punkti b alapunktis vii osutatud turustusmeetmeteks, kui on täidetud artiklis 45 sätestatud asjaomased tingimused;
  - h) abi teadlaste ja kalurite partnerluseks, kui on täidetud artiklis 17 esitatud asjaomased tingimused;
  - i) abi inimkapitali, töökohtade loomise ja sotsiaaldialoogi edendamiseks, kui on täidetud artiklis 18 esitatud asjaomased tingimused.

Artikkel 7

Abi osakaal ja rahastamiskõlblikud kulud

1. Abi osakaalu ja rahastamiskõlblike kulude arvutamisel lähtutakse kõigi kasutatavate arvude puhul summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud.

²¹ Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik (ELT L 283, 31.10.2003).

Rahastamiskõlblike kulude tõendamiseks esitatakse dokumentaalsed tõendid, mis on selged, konkreetsed ja ajakohased. Käibemaks ei ole rahastamiskõlblik, välja arvatud juhul, kui see on siseriiklike õigusaktide kohaselt tagastamatu käibemaks.

2. Kui abi antakse muus vormis kui toetus, on abisummaks abi brutotoetusekvivalent.
3. Mitmes osas makstav abi diskonteeritakse abi väärtusesse abi andmise kuupäeva seisuga. Rahastamiskõlblikud kulud diskonteeritakse nende väärtusesse abi andmise kuupäeva seisuga. Diskonteerimisel kasutatakse intressimäärana abi andmise kuupäeval kohaldatavat diskontomäära.
4. Kui abi antakse maksusoodustuse vormis, siis diskonteeritakse abi osad diskontomäärade alusel, mis on kohaldatavad maksusoodustuse jõustumise eri kuupäevadel.
5. Kui abi antakse kahju või saamata jäänud tulu korvamiseks, vähendatakse seda selliste kulude võrra, mida ei kantud otseselt sündmuse tõttu.
6. Kui abi antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, mis brutotoetusekvivalendi arvutamise aktsepteeritud metoodika puudumise korral on väljendatud protsendina rahastamiskõlblikest kuludest, ja meetmega on ette nähtud, et projekti õnnestumise korral, mis on määratletud mõistliku ja kaalutletud hüpoteesi alusel, makstakse ettemaksed tagasi koos intressiga, mille määr on vähemalt võrdne abi andmise kuupäeval kohaldatava diskontomääraga, võib III peatükis sätestatud abi ülemmäärasid suurendada 10 protsendipunkti, ületamata seejuures abi ülemmäära, mis on 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.
7. Rahastamiskõlblikud kulud peavad olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060²² artiklite 53–57 nõuetega.

Artikkel 8 **Kumuleerimine**

1. Selleks et teha kindlaks, kas artiklis 3 sätestatud teatamiskünniseid ja III peatükis sätestatud abi ülemmäärasid on järgitud, võetakse arvesse tegevusele, projektile või ettevõtjale antava abi kogusummat, olenemata sellest, kas kõnealust abi rahastatakse kohalikest, piirkondlikest, riiklikest või liidu allikatest.
2. Käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abi võib kumuleerida ühega järgmistest:
  - (a) mis tahes muu abi, kui kõnealused abimeetmed on seotud erinevate kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kuludega;
  - (b) mis tahes muu abi, mis on seotud samade osaliselt või täielikult kattuvate rahastamiskõlblike kuludega, kuid ainult juhul, kui sellise kumuleerimise tulemusel ei ületata suurimat abi osakaalu või abisummat, mida käesoleva määruse kohaselt kõnealuse abi suhtes kohaldatakse.

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

3. Käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abi ei tohi kumuleerida samade rahastamiskõlblike kulude katteks antava vähese tähtsusega abiga, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületaks abi osakaal III peatükis sätestatud osakaalu.

Artikkel 9

Avaldamine ja teavitamine

1. Asjaomane liikmesriik tagab, et komisjoni läbipaistvusmoodulis või riikliku või piirkondliku tasandi ülevaatlikul riigiabi veebisaidil avaldatakse järgmine teave:
- a) artiklis 11 osutatud kokkuvõtlik teave II lisas sätestatud standardvormis või link sellele teabele;
  - b) iga abimeetme terviktekst, nagu on osutatud artiklis 11, või link sellele tekstile;
  - c) teave iga 10 000 eurot ületava üksikabi andmise kohta.
- Punktides a, b ja c osutatud teave avaldatakse kooskõlas III lisaga.
2. Maksusoodustuse vormis kavade puhul loetakse lõike 1 punktis c sätestatud tingimused täidetuks, kui liikmesriigid avaldavad nõutava teabe üksikabi summade kohta järgmistes vahemikes (miljonites eurodes):
- a) 0,01–0,2;
  - b) 0,2–0,4;
  - c) 0,4–0,6;
  - d) 0,6–0,8;
  - e) 0,8–1.
3. Lõike 1 punktis c osutatud teave esitatakse ja peab olema kättesaadav III lisas sätestatud standardvormis ning selle puhul peab saama kasutada tõhusat otsingu- ja allalaadimisfunktsiooni. Lõikes 1 osutatud teave avaldatakse kuue kuu jooksul alates abi andmise kuupäevast või maksusoodustuse vormis antava abi puhul ühe aasta jooksul alates maksudeklaratsiooni esitamise tähtpäevast ning see peab olema kättesaadav vähemalt 10 aasta jooksul alates abi andmise kuupäevast.
4. Iga abikava ja üksikabi puhul esitatakse sõnaselge viide käesolevale määrusele, märkides selle pealkirja ja *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise viite, samuti viide III peatüki erisätetele, mis on kõnealuse abiga seotud, või vajaduse korral viide siseriiklikule õigusele, millega tagatakse käesoleva määruse asjakohaste sätete järgimine. Sellele lisatakse määruse rakendussätted ja muudatused.
5. Lõikes 1 sätestatud avaldamiskohustusi ei kohaldata abi suhtes, mida antakse kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidele artiklite 54 ja 55 alusel.
6. Komisjon avaldab oma veebisaidil järgmise teabe:
- a) lingid käesoleva artikli lõikes 1 osutatud riigiabi veebisaitidele;
  - b) artikli 11 lõikes 2 osutatud kokkuvõtlik teave.

II PEATÜKK MENETLUSNÕUDED

Artikkel 10

Grupierandi tühistamine

Kui liikmesriik annab abi, mis on väidetavalt käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud, kuid selle I, II ja III peatükis sätestatud tingimused ei ole täidetud, võib komisjon pärast seda, kui ta on andnud asjaomasele liikmesriigile võimaluse oma seisukohad teatavaks teha, võtta vastu otsuse, milles sätestatakse, et kõigist või mõningatest asjaomase liikmesriigi poolt edaspidi vastu võetavatest abimeetmetest, mis muidu vastaksid käesoleva määruse nõuetele, tuleb komisjonile vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3 teatada. Meetmed, millest tuleb teatada, võivad piirduda meetmetega, millega antakse teatavat liiki abi teatavatele abisaajatele, või asjaomase liikmesriigi teatavate ametiasutuste poolt vastu võetud meetmetega.

Artikkel 11

Aruandlus

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile elektrooniliselt komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004²³ III peatükis osutatud aastaaruanded, mis käsitlevad käesoleva määruse kohaldamist, iga täisaasta või selle osa kohta, mil käesolevat määrust kohaldatakse.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile komisjoni elektroonilise teavitussüsteemi kaudu ka kokkuvõtliku teabe iga käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abimeetme kohta II lisas sätestatud standardvormis koos lingiga, mis võimaldab juurdepääsu abimeetme terviktekstile, sealhulgas selle muudatustele, 20 tööpäeva jooksul alates abimeetme jõustumisest.
3. Käesoleva artikli lõiget 1 ei kohaldata abi suhtes, mida antakse kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidele, nagu on osutatud artiklites 54 ja 55.

Artikkel 12

Hindamine

1. Abikavade suhtes kohaldatakse järelhindamist, kui nende riigiabi eelarve või arvestuslikud kulud ületavad 150 miljonit eurot mis tahes aastal või 750 miljonit eurot kava kogukestuse jooksul, s.t asjaomase abikava ja võimaliku eelneva, sarnast eesmärgi ja geograafilist ala hõlmanud kava kogukestuse jooksul alates 1. jaanuarist 2023. Järelhindamine on nõutav üksnes selliste abikavade puhul, mille kogukestus on pikem kui kolm aastat alates 1. jaanuarist 2023.
2. Järelhindamise nõudest võib loobuda abikavade puhul, mis järgnevad vahetult sarnast eesmärgi ja geograafilist ala hõlmavale kavale, mida on hinnatud, mille kohta on esitatud komisjoni heakskiidetud hindamiskavale vastav lõplik hindamisaruanne ning mille kohta ei ole tehtud ühtegi negatiivset järeldust. Abikava, mille lõplik hindamisaruanne ei vasta heakskiidetud hindamiskavale, tuleb viivitamata peatada. Sellise peatatud abikava järglaskava ei kuulu grupierandi alla.

²³ Komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 140, 30.4.2004, lk 1).

3. Hindamise eesmärk on kontrollida, kas on täidetud abikava kokkusobivuse aluseks olevad eeldused ja tingimused, eelkõige abimeetme vajalikkus ja tulemuslikkus, võttes arvesse selle üld- ja erieesmäärke. Samuti hinnatakse kava mõju konkurentsile ja kaubandusele.
4. Abikavade puhul, mille suhtes kohaldatakse lõike 1 kohast hindamisnõuet, esitavad liikmesriigid komisjonile hindamiskava projekti järgmiselt:
  - (a) 20 tööpäeva jooksul alates abikava jõustumisest, kui abikava eelarve ületab 150 miljonit eurot mis tahes aastal või 750 miljonit eurot kava kogukestuse jooksul;
  - (b) 30 tööpäeva jooksul pärast olulist muudatust, mille tulemusena abikava eelarvet suurendatakse, nii et see ületab 150 miljonit eurot mis tahes aastal või 750 miljonit eurot kava kogukestuse jooksul;
  - (c) 30 tööpäeva jooksul pärast mis tahes aasta kohta 150 miljonit eurot ületavate abikava kulutuste kajastamist ametlikes raamatupidamisaruannetes.
5. Hindamiskava projekt peab olema kooskõlas komisjoni esitatud ühiste metoodikapõhimõtetega²⁴. Liikmesriigid avaldavad komisjoni heakskiidetud hindamiskava.
6. Järelhindamise viib hindamiskava alusel läbi abi andvast asutusest sõltumatu ekspert. Iga hindamise kohta koostatakse vähemalt üks vahearuanne ja üks lõplik hindamisaruanne. Liikmesriigid avaldavad mõlemad aruanded.
7. Lõplik hindamisaruanne esitatakse komisjonile hiljemalt üheksa kuud enne teatamiskohustusest vabastatud abikava kehtivusaja lõppu. Seda ajavahemikku võib lühendada abikavade puhul, mille hindamise nõue tekib kava viimase kahe rakendamisaasta jooksul. Iga hindamise täpne ulatus ja kord sätestatakse komisjoni otsuses, millega hindamiskava heaks kiidetakse. Võimalikust järgnevast sarnase eesmärgiga abimeetmest teatamisel tuleb kirjeldada, kuidas on hindamise tulemusi arvesse võetud.

Artikkel 13 **Järelevalve**

Liikmesriigid säilitavad üksikasjalikud andmed koos teabe ja tõendavate dokumentidega, mis on vajalikud selleks, et tõendada kõikide käesolevas määruses sätestatud tingimuste täitmist. Selliseid dokumente säilitatakse 10 aastat alates sihtotstarbelise üksikabi andmise kuupäevast või abikava kohaselt viimase abi andmise kuupäevast. Asjaomane liikmesriik esitab komisjonile 20 tööpäeva jooksul või võimaliku taotluses kindlaksmääratud pikema tähtaja jooksul kogu teabe ja tõendavad dokumendid, mida komisjon peab käesoleva määruse kohaldamise järelevalve jaoks vajalikuks.

---

²⁴ Komisjoni talituste töödokument riigiabi hindamise ühise metoodika kohta (28.5.2014, SWD(2014) 179 final).

III PEATÜKK

ERINEVATE ABILIHKIDE SUHTES KOHALDATAVAD

ERISÄTTED

1. JAGU

KESTLIKU KALAPÜÜGI SOODUSTAMINE NING VEE BIOLOOGILISTE RESSURSSIDE TAASTAMISE JA KAITSMISE EDENDAMINE

Artikkel 14 **Üldtingimused**

Käesoleva jao kohane abi peab vastama kõigile järgmistele üldtingimustele:

- a) kui abi antakse liidu kalalaeva jaoks, ei tohi seda laeva väljapoole liitu üle anda ega väljaspool liitu ümber registreerida vähemalt viie aasta jooksul pärast toetatava tegevuse jaoks lõppmakse tegemist. Kui laev antakse üle või registreeritakse ümber kõnealuse ajavahemiku jooksul, nõuab liikmesriik tegevuse jaoks alusetult makstud summad tagasi summas, mis on proportsionaalne ajavahemikuga, mille jooksul käesoleva punkti esimeses lauses sätestatud tingimus ei olnud täidetud;
- b) tegevuskulud ei ole rahastamiskõlblikud, kui käesolevas jaos ei ole selgesõnaliselt sätestatud teisiti.

Artikkel 15 **Abi kalanduse innovatsiooniks**

- 1. Kalanduse innovatsiooniks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abi eesmärk on välja töötada või kasutusele võtta uusi või oluliselt täiustatud tooteid ja seadmeid, uusi või täiustatud protsesse ja meetodeid ning uusi või täiustatud juhtimis- ja korraldussüsteeme, sealhulgas töötlemise ja turustamise tasandil.
- 2. Abist rahastatavaid subsideeritud teenuseid osutab liikmesriigi või liidu tunnustatud teadus- või tehnikaasutus või tehakse seda temaga koostöös. Kõnealune teadus- või tehnikaasutus valideerib selle tegevuse tulemused. Abi makstakse välja otse teadus- ja/või teadmiste levitamise organisatsioonile.
- 3. Liikmesriik avalikustab toetatava tegevuse tulemused piisavas ulatuses.
- 4. Rahastamiskõlblikud kulud võivad olla järgmised:
  - (a) otsesed personalikulud, mis on seotud teadlaste, tehnikute ja muude tugitöötajatega, sel määral, kui nad tegelevad konkreetse projektiga;
  - (b) vahendite ja seadmete kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse tegevuse jaoks; kui vahendeid ja seadmeid ei kasutata tegevuse jaoks kogu nende kasutusea vältel, loetakse rahastamiskõlblikuks vaid amortisatsioonikulud, mis vastavad tegevuse kestusele ja on arvutatud üldtunnustatud arvestustava kohaselt;
  - (c) hoonete ja maaga seotud kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse tegevuse jaoks, ning järgmistel tingimustel:

- i) hoonete puhul loetakse rahastamiskõlblikuks üksnes amortisatsioonikulud, mis vastavad tegevuse kestusele ja on arvutatud üldtunnustatud arvestustava kohaselt;
  - ii) maa puhul on rahastamiskõlblikud äritingimustel võõrandamise kulud või tegelikult kantud kapitalikulud;
  - (d) reaalturutingimustel välisallikast ostetud või litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulud ning üksnes tegevuse jaoks kasutatavate nõustamisteenuste ja muude sarnaste teenuste kulud või
  - (e) täiendavad üldkulud ja muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud, mida kantakse otseselt tegevusest tulenevalt.
5. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisa. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 16

Abi nõustamisteenuste kasutamiseks

1. Nõustamisteenuste kasutamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - (a) abi parandab ettevõtjate üldist tulemuslikkust ja konkurentsivõimet ning edendab kestlikku kalapüüki,
  - (b) abi peab olema objektiivselt määratletud tingimuste alusel kättesaadav kõigile asjaomase piirkonna toetusõiguslikele ettevõtjatele ning
  - (c) nõustamisteenust osutatakse ühes järgmistest vormidest:
    - i) teostatavusuuringud ja nõustamisteenused, mille raames hinnatakse, kui elujõulised on määruse (EL) 2021/1139 II jaotise II peatüki alusel potentsiaalselt rahastamiskõlblikud meetmed.
    - ii) erialane nõustamine keskkonnasäästlikkuse alal, keskendudes püügitegevuse tõttu mere-, maismaa-, ranniku- ja mageveeökosüsteemidele avalduva negatiivse mõju piiramisele ja võimaluse korral sellise mõju kaotamisele;
    - iii) erialane nõustamine äri- ja turustamisstrateegiate alal.
2. Lõike 1 punktis b osutatud teostatavusuuringuid teevad, nõustamisteenuseid osutavad ja nõu annavad teadus-, akadeemilised, kutse- või tehnikaasutused või majandusnõustamisega tegelevad üksused, kellel on selleks siseriikliku õiguse kohaselt nõutav pädevus.
3. Abi antakse subsideeritud teenuse või otsetoetuse vormis.
4. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisa. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 17

Abi teadlaste ja kalurite partnerluseks

1. Teadlaste ja kalurite partnerluseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abi eesmärk on edendada teadmussiiret teadlaste ja kalurite vahel;
  - b) abiga toetatakse järgmist:
    - i) võrgustike, partnerluslepingute või ühenduste loomine ühe või mitme sõltumatu teadusasutuse ja kalurite või ühe või mitme kaluriorganisatsiooni vahel, milles võivad osaleda tehnikaasutused;
    - ii) tegevus, mida viiakse ellu punktis i osutatud võrgustike, partnerluslepingute või ühenduste raames. See tegevus võib hõlmata andmete kogumist ja haldamist, uuringuid, katseprojekte, teadmiste ja uurimistulemuste levitamist, seminare ja parimaid tavasid.
2. Abi antakse subsideeritud teenuse või otsetoetuse vormis.
3. Abiga võidakse hüvitada ainult järgmisi rahastamiskõlblikke kulusid, mida on kantud otse toetatavast projektist tulenevalt:
  - (a) otsesed palgakulud;
  - (a) osalustasud;
  - (b) sõidukulud;
  - (c) trükiste kulud;
  - (d) sisseostetud andmekogumisteenused, uuringud, katseprojektid;
  - (e) näituseruumide ja -bokside rent ning nende ülespaneku ja mahavõtmisega seotud kulud;
  - (f) teaduslikult põhjendatud teadmiste ja faktilise teabe levitamise kulud.
4. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 18

Abi inimkapitali ja sotsiaaldialoogi edendamiseks

1. Inimkapitali ja sotsiaaldialoogi edendamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et asjaomase abiga toetatakse järgmist:
  - a) kutsealane kooolitus, elukestev õpe, ühisprojektid, majandus-, tehnika-, õigus- või teadusalaste teadmiste ja uuenduslike tavade levitamine ning uute kutseoskuste omandamine, eelkõige mereökosüsteemide säästva majandamise, hügieeni, tervishoiu, ohutuse, merendussektori tegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse alal;

- b) võrgustikutöö ning kogemuste ja parimate tavade vahetamine sidusrühmade vahel, sealhulgas organisatsioonide vahel, kes edendavad meeste ja naiste võrdseid võimalusi, naiste rolli kalapüügiogukondades ning väikesemahulise rannapüügi või jalgsi kalapüügi tegevaid alaesindatud rühmi; või
  - c) sotsiaaldialoog liidu, riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil, millesse kaasatakse kalureid, sotsiaalpartnereid ja muid asjaomaseid sidusrühmi.
2. Lõikes 1 osutatud tegevuse toetamiseks võib abi anda ka füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate kalurite abikaasadele või – niivõrd, kui võrd see staatus on siseriikliku õiguse kohaselt tunnustatud –, elukaaslastele, kes ei ole töötajad ega äripartnerid, ent kes osalevad siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustel tavaliselt füüsilisest isikust kaluri tegevuses ning täidavad temaga samu või teda abistavaid ülesandeid.
  3. Käesoleva artikli kohaselt antava abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kuludest, välja arvatud meresõidukoolituse ja ohutuskoolituse puhul, mille suhtes kohaldatakse abi ülemmäära 100 %. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 19

Abi, mille eesmärk on toetada sissetulekute mitmekesistamist ja uusi tululiike

1. Sissetulekute mitmekesistamise ja uute tululiikide toetuseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abi eesmärk on toetada investeringuid, mis aitavad kaasa kalurite sissetulekute mitmekesistamisele täiendavate tegevusalade arendamise kaudu, sealhulgas investeringud laeva, kalapüügiturism, restoranid, kalandusega seotud keskkonnateenused ja kalandusalane haridustegevus;
  - b) abiga toetatakse kalureid, kes:
    - i) esitavad äriplaani oma uue tegevusala arendamiseks ja
    - ii) omavad piisavaid kutseoskusi või omandavad need oskused tegevuse kaudu, mida võib rahastada artikli 18 lõike 1 punkti a alusel.
2. Lõike 1 punktis a osutatud abi antakse üksnes juhul, kui täiendavad tegevusalad on seotud kaluri põhilise püügitegevusega.
3. Käesoleva artikli alusel antav abi ei tohi olla suurem kui 50 % äriplaanis igaks toiminguks ette nähtud eelarvest ning on kõige rohkem 75 000 eurot iga abi saava ettevõtja kohta.

Artikkel 20

Abi esimese kalalaeva soetamiseks

1. Esimese kalalaeva soetamiseks või esmakordseks osalise omandiõiguse soetamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja

vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:

- a) abi aitab tugevdada majanduslikult, sotsiaalselt ja keskkonnavalaselt kestlikku püügitegevust ning abi saav ettevõtja on esitanud kontrollitava teabe ja äriplaani, mis seda tõendab; ning
  - b) abiga toetatakse esimese kalalaeva soetamist füüsilise isiku poolt, kes on abitaotluse esitamise kuupäeval kuni 40-aastane ja kes on töötanud kalurina vähemalt viis aastat või omandanud asjakohase kvalifikatsiooni.
2. Lõike 1 kohast abi võib anda ka juriidilistele isikutele, kes kuuluvad täielikult ühele või mitmele füüsilisele isikule, kes vastavad lõikes 1 sätestatud tingimustele.
  3. Käesoleva artikli kohast abi võib anda esimese kalalaeva ühiseks soetamiseks mitmele füüsilisele isikule, kes vastavad lõikes 1 sätestatud tingimustele.
  4. Käesoleva artikli kohast toetust võib anda ka kalalaeva osalise omandiõiguse esmakordseks soetamiseks füüsilisele isikule, kes vastab lõikes 1 sätestatud tingimustele ja kellel loetakse olevat kõnealusel laeval kontrolliõigused, omades vähemalt 33 % kalalaevast või kalalaeva osakutest, või juriidilisele isikule, kes vastab lõikes 2 sätestatud tingimustele ja kellel loetakse olevat kõnealusel laeval kontrolliõigused, omades vähemalt 33 % kalalaevast või kalalaeva osakutest.
  5. Abi antakse ainult sellise kalalaeva soetamiseks, mis vastab kõigile järgmistele nõuetele:
    - a) laev kuulub laevastikusegmenti, mille kohta näitab määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 22 lõikes 2 osutatud viimane püügivõimsuse aruanne, et püügivõimsus on tasakaalus selle segmenti jaoks määratud püügivõimalustega;
    - b) laev on varustatud kalapüügiks vajalike seadmetega;
    - c) laeva kogupikkus on kuni 24 meetrit;
    - d) laev on olnud liidu laevastikuregistris registreeritud vähemalt abitaotluse esitamise aastale eelneva kolme kalendriaasta jooksul väikesemahulise rannapüügi laeva puhul ja vähemalt viie kalendriaasta jooksul muud liiki laeva puhul ning
    - e) laev on olnud liidu laevastikuregistris registreeritud maksimaalselt abitaotluse esitamise aastale eelneva 30 kalendriaasta jooksul.
  6. Käesoleva artikli kohaselt antava abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 40 % rahastamiskõlblikest kuludest, ning igal juhul ei tohi see olla suurem kui 75 000 eurot kaluri ja kalalaeva kohta.

Artikkel 21

Abi kalurite tervishoiu-, ohutus- ja töötingimuste parandamiseks

1. Kalurite tervishoiu-, ohutus- ja töötingimuste parandamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abi antakse üksnes laeva või individuaalvarustusse tehtavateks investeeringuteks ning nende tulemusena ületatakse liidu või liikmesriigi õigusest tulenevaid nõudeid ning

- b) abiga ei toetata kalalaeva kogumahutavuse suurendamist.
2. Tegevuse puhul, mille eesmärk on parandada kalurite ohutust, võib toetada järgmise varustuse ostmist ja vajaduse korral paigaldamist:
- a) päästeparved;
  - b) päästeparvede hüdrostaadid;
  - c) isiklikud asukohamajakad, näiteks õnnetuskoha määramise raadiopoi, mis võidakse integreerida kalurite päästevestidesse ja tööriietesse;
  - d) isiklikud ujuvpäästevahendid, eelkõige vee- ja kaitseülikonnad, päästerõngad ja päästevestid;
  - e) signaalraketid;
  - f) liiniheiteseadmed;
  - g) üle parda kukkunute väljatõstmise seadmed;
  - h) tuletõrjevahendid, näiteks tulekustutid, tuletõkketekid, tulekahju- ja suitsuandurid, hingamisaparaadid;
  - i) tuletõkkeuksed;
  - j) kütusemahuti sulgeklapid;
  - k) gaasiandurid ja -häiresüsteemid;
  - l) pilsipumbad ja -häiresüsteemid;
  - m) raadio- ja satelliitsideseadmed;
  - n) veekindlad luugid ja uksed;
  - o) masinate, näiteks vintsi või võrgupooli ohutuspiirded;
  - p) laevatrepid ja juurdepääsuredelid;
  - q) helgiheitjad, tekivalgustid ja avariivalgustid;
  - r) ohutuse tagamiseks kasutatav vabastusmehhanism juhuks, kui kalapüügivahend jääb veealuse takistuse külge kinni;
  - s) turvakaamerad ja -monitorid;
  - t) laevatekil ohutuse suurendamiseks vajalikud seadmed ja varustus.
3. Sellise tegevuse või varustuse hankimise puhul, mille eesmärk on parandada kalurite tervishoiutingimusi, võib toetada järgmisi meetmeid:
- a) esmaabikomplektide ostmine ja paigaldamine;
  - b) ravimite ja kiireloomulise ravi jaoks vajaliku varustuse ostmine;
  - c) telemeditsiini teenuste korraldamine, sealhulgas elektroonilised tehnoloogialahendused, seadmed ja meditsiinilised pildindusvahendid laevadelt tehtavate kaugkonsultatsioonide jaoks;
  - d) tervise parandamise juhendite ja käsiraamatute hankimine;
  - e) teavituskampaaniad tervise parandamiseks.

4. Sellise tegevuse või varustuse hankimise puhul, mille eesmärk on parandada kalurite hügieenitingimusi, võib toetada järgmise varustuse ostmist ja vajaduse korral paigaldamist:
  - a) sanitaarsõlmed, näiteks tualetid ja pesuruumid;
  - b) köögivarustus ja seadmed toiduainete säilitamiseks;
  - c) joogivee puhastamise seadmed;
  - d) ventilatsiooni-, puhastus- või desinfitseerimisseadmed või -süsteemid piisavate sanitaartingimuste tagamiseks pardal;
  - e) pardal hügieenitingimuste parandamist käsitlevad juhendid ja käsiraamatud, sealhulgas tarkvaravahendid.
5. Sellise tegevuse või varustuse hankimise puhul, mille eesmärk on parandada töötingimusi kalalaevadel, võib toetada järgmise varustuse ostmist ja vajaduse korral paigaldamist:
  - (a) tekireelingud;
  - (b) kaitseteki konstruktsioonid ja kajutite ajakohastamine kaitse pakkumiseks loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste eest;
  - (c) kajutite ohutuse parandamise ja meeskonna ühisruumide korraldamisega seotud varustus;
  - (d) varustus suurte raskuste käsitsi tõstmise vajaduse vähendamiseks, välja arvatud sellised otseselt püügitegevusega seotud masinad nagu vintsid;
  - (e) libisemisvastane värv ja libisemisvastased kummimatid;
  - (f) müra-, soojus- või külmaisolatsioon ning ventilatsiooni parandamise seadmed;
  - (g) tööriietus ja ohutusvahendid, näiteks veekindlad ohutussaapad, silmade ja hingamisteede kaitsevahendid, kaitsekindad ja kiivrid ning kukkumisevastased kaitsevahendid;
  - (h) hädaolukordades ja ohutuse tagamiseks kasutatavad hoiatusmärgid;
  - (i) riskianalüüs ja -hindamine, mille abil määratakse kindlaks ohud kaluritele nii sadamas kui ka laevasõidu ajal, et võtta meetmeid kõnealuste ohtude ärahoidmiseks või vähendamiseks;
  - (j) pardal töötingimuste parandamist käsitlevad juhendid ja käsiraamatud;
  - (k) ühissõidukid transpordiks karbipiirkondadest esmamüügikohtadesse;
  - (l) transpordivahendita kaluritele mõeldud maismaarajatised, mis parandavad töötingimusi, näiteks riietusruumid, pesu- ja muud sanitaarruumid, eelkõige sellised, mis soodustavad naiste sisenemist tööturule.
6. Abi antakse kaluritele, sealhulgas vajaduse korral transpordivahendita kaluritele, või kalalaevade omanikele.
7. Kui tegevus seisneb laeva tehtavas investeeringus, võib ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2029 sama liiki investeeringu ja sama kalalaeva jaoks anda abi ainult ühel korral. Kui tegevus seisneb investeeringus individuaalvarustusse, võib ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2029 sama liiki varustuse jaoks ja samale abi saavale ettevõtjale anda abi ainult ühel korral.

8. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisa. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 22

Abi kindlustusmaksete ja ühisfondidesse tehtavate sissemaksete jaoks

1. Kindlustusmaksete tasumise ja ühisfondidesse tehtavate sissemaksete jaoks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abi eesmärk on aidata tasuda kindlustusmakseid või sissemakseid ühisfondidesse, millest makstakse kaluritele rahalist hüvitist kaitsealuste loomade käitumisest, rahvatervisekriisidest, loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest või keskkonnajuhtumitest tingitud majandusliku kahju eest või püügitegevuse käigus toimunud mereõnnetuste korral kalurite või kalalaevade päästmise kulude eest;
  - b) ühisfondidest käesoleva artikli kohaselt makstava rahalise hüvitise kombineerimine muude liidu või riiklike vahendite või kindlustusskeemidega ei põhjusta kantud majanduslikku kahju ületavat ülemäära hüvitamist;
  - c) kindlustusandja ei nõua ega määra edaspidise toodangu liiki ega kogust ning abi ei piirdu konkreetse kindlustusseltsi või -grupi pakutava kindlustusega ning
  - d) liikmesriigi pädev asutus on ühisfondi vastavalt siseriiklikule õigusele akrediteerinud.
2. Käesoleva artikli kohaldamisel:
  - a) on lõike 1 punktis a osutatud rahvatervisekriisid, loodusõnnetusega võrreldavad ebasoodsad ilmastikutingimused, keskkonnajuhtumid või mereõnnetused need, mille toimumist liikmesriigi pädev asutus on ametlikult tunnistanud;
  - b) tähendab mõiste „ühisfond“ liikmesriigi poolt tema õiguse kohaselt akrediteeritud skeemi, millega liitunud kalurid saavad end kindlustada, nii et neile hüvitatakse lõike 1 punktis a loetletud sündmustest põhjustatud majanduslik kahju. Ühisfondil on läbipaistev sisse- ja väljamaksete poliitika ning selged eeskirjad võimalike tekkinud võlgade eest vastutuse omistamiseks.
3. Abi ülemmäär ei tohi ületada:
  - a) ühisfondist kaluritele rahalise hüvitisena makstavate summade puhul 50 %;
  - b) ühisfondi loomise halduskulude puhul 100 %;
  - c) kindlustusmaksete puhul 70 %;
  - d) 50 % fondi algkapitalist.
4. Lõike 1 punktis a osutatud abi makstakse üksnes selleks, et katta rahvatervisekriisidest, loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, keskkonnajuhtumitest või mereõnnetustest tingitud kahju.

Artikkel 23

Abi kalapüügivõimaluste jaotamise süsteemide toetamiseks

1. Kalapüügivõimaluste jaotamise süsteemide toetamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abi eesmärk on toetada selliste süsteemide kavandamist, arendamist, seiret, hindamist ja haldamist, mille kaudu liikmesriigid jagavad määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 16 lõike 8 kohaselt kalapüügivõimalusi, et kohandada püügitegevust kalapüügivõimalustega; ning
  - b) abi antakse juriidilistele või füüsilistele isikutele või liikmesriigi tunnustatud kaluriorganisatsioonidele, sealhulgas tunnustatud tootjaorganisatsioonidele, kes osalevad kalapüügivõimaluste jaotamise süsteemide ühises haldamises.
2. Abi antakse subsideeritud teenuse või otsetoetuse vormis.
3. Abiga võidakse katta ainult järgmisi rahastamiskõlblikke kulusid:
  - (a) otsesed palgakulud;
  - (b) materiaalse või immateriaalse vara ostmise või liisimine vara turuväärtuseni;
  - (c) trükiste kulud või
  - (d) kujundus- ja arendusteenused või selle valdkonna uuringud.
4. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 24

Abi, mille eesmärk on piirata kalapüügi mõju keskkonnale ja kohandada kalapüüki liikide kaitsega

1. Abi, millega piiratakse kalapüügi mõju keskkonnale ja kohandatakse kalapüüki liikide kaitsega ning mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abi eesmärk on vähendada kalapüügi mõju merekeskkonnale, soodustada tagasiheite järkjärgulist lõpetamist ja hõlbustada üleminekut mere bioloogiliste ressursside säästvale kasutamisele kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikega 2.
2. Abiga toetatakse järgmist:
  - a) investeeringud varustusse, millega parandatakse kalapüügivahendite suuruse- või liigipõhist selektiivsust;
  - b) investeeringud laeva või varustusse, millega lõpetatakse tagasiheide, vältides või vähendades töenduslike kalavarude soovimatut püüki, või millega tagatakse soovimatu püügi lossimine kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 15;
  - c) investeeringud varustusse, millega vähendatakse kalapüügi füüsilist ja bioloogilist mõju ökosüsteemile või merepõhjale ning võimaluse korral kaotatakse see mõju; või

- d) investeeringud varustusse, millega kaitstakse püügivahendeid ja saaki imetajate ja lindude eest, kes on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ²⁵ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ²⁶ alusel kaitstud, tingimusel et ei vähendata püügivahendite selektiivsust ning et võetakse kõik asjakohased meetmed röövliikide füüsilise kahjustamise vältimiseks.
3. Ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2029 võib liidu sama kalalaeva sama liiki varustuse jaoks abi anda ainult ühel korral.
4. Abi antakse üksnes juhul, kui käesoleva artikli lõikes 2 osutatud püügivahenditel või muul varustusel on tõendatavalt parem suurusepõhine selektiivsus või tõendatavalt väiksem mõju ökosüsteemile ja mittesihthiikidele kui tavapärastel püügivahenditel või muul varustusel, mis on lubatud liidu õigusega või asjaomase liikmesriigi õigusega, mis on vastu võetud määruses (EL) nr 1380/2013 ette nähtud piirkondadeks jaotamise kontekstis.
5. Abi antakse:
- a) liidu selliste kalalaevade omanikele, mis on registreeritud aktiivsete laevadena ja mis on abitaotluse esitamise kuupäevale eelneval kahel kalendriaastal merel püügil käinud vähemalt 60 päeva jooksul;
- b) kaluritele, kes omavad asendamisele minevaid püügivahendeid ja kes on töötanud liidu kalalaeval abitaotluse esitamise kuupäevale eelneval kahel kalendriaastal vähemalt 60 päeva;
- c) liikmesriigi poolt tunnustatud kaluriorganisatsioonidele.
6. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 25

Abi mere bioloogiliste ressursside kaitsega seotud innovatsiooniks

1. Mere bioloogiliste ressursside kaitsega seotud innovatsiooniks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
- a) abi eesmärk on aidata kaasa tagasiheite ja kaaspüügi järkjärgulisele lõpetamisele, hõlbustada üleminekut mere bioloogiliste ressursside kasutamisele kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikega 2 ning vähendada kalapüügi mõju merekeskkonnale ja kaitsealustele loomadele;
- b) abiga toetatakse tegevust, mille eesmärk on arendada või kasutusele võtta uusi tehnilisi või korralduslaseid teadmisi, sealhulgas täiustatud püügitehnikaid ja selektiivsemaid püügivahendeid, et vähendada püügitegevuse mõju keskkonnale, või mille eesmärk on saavutada mere bioloogiliste ressursside säästvam kasutamine ja koosseksiteerimine kaitsealuste loomadega;

²⁵ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

- c) toetatavat tegevust viib ellu liikmesriigi tunnustatud teadus- või tehnikaasutus, kes valideerib sellise tegevuse tulemused, või tehakse seda temaga koostöös ning
  - d) liikmesriik avalikustab toetatava tegevuse tulemused piisavas ulatuses.
2. Abi antakse subsideeritud teenuste vormis.
  3. Käesoleva artikli kohaselt rahastatavate projektidega hõlmatud kalalaevad ei tohi moodusta üle 5 % riigisisese laevastiku kalalaevade arvust või 5 % riigisisese laevastiku kogumahutavusest, mis arvutatakse toetusvahendi vastuvõtmise aja seisuga.
  4. Rahastamiskõlblikud kulud võivad olla ainult järgmised:
    - (a) otsesed personalikulud, mis on seotud teadlaste, tehnikute ja muude tugitöötajatega, sel määral, kui nad tegelevad konkreetse projektiga;
    - (b) vahendite ja seadmete kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks; kui vahendeid ja seadmeid ei kasutata projektis kogu nende kasutusea vältel, loetakse rahastamiskõlblikuks vaid amortisatsioonikulusid, mis vastavad projekti kestusele ja on arvutatud üldtunnustatud arvestustava kohaselt;
    - (c) hoonete ja maaga seotud kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks, ning järgmistel tingimustel:
      - i) hoonete puhul loetakse rahastamiskõlblikuks üksnes amortisatsioonikulusid, mis vastavad projekti kestusele ja on arvutatud üldtunnustatud arvestustava kohaselt;
      - ii) maa puhul on rahastamiskõlblikud äritingimustel võõrandamise kulud või tegelikult kantud kapitalikulud;
    - (d) reaalturutingimustel välisallikast ostetud või litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulud ning üksnes projekti jaoks kasutatavate nõustamisteenuste ja muude sarnaste teenuste kulud või
    - (e) täiendavad üldkulud ja muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud, mida kantakse otseselt projektist tulenevalt.
  5. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 26

Abi merekeskkonna elurikkuse ja ökosüsteemide kaitseks ja taastamiseks ning seoses hüvitamise korraga säästva püügitegevuse raamistikus

1. Abi, mida antakse merekeskkonna elurikkuse ja ökosüsteemide kaitsmiseks ja taastamiseks ning seoses hüvitamise korraga säästva püügitegevuse raamistikus ning mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest.
2. Käesoleva artikli kohaselt antava abiga toetatakse järgmist tegevust:

- a) kalurite poolt merest jäätmete kogumine, näiteks kaotatud kalapüügivahendite ja mereprügi passiivne kogumine; toetust võib anda ainult järgmistele meetmetele:
    - i) kaotatud kalapüügivahendite eemaldamine merest, eelkõige selleks, et tõkestada varipüüki;
    - ii) prügi kogumiseks ja pardal ladustamiseks kasutatava varustuse ostmine ja vajaduse korral paigaldamine;
    - iii) osalevate kalurite jaoks jäätmekogumiskavade, sealhulgas rahaliste stiimulite loomine;
    - iv) kalasadamas prügi ladustamiseks ja ringlussevõtuks kasutatava varustuse ostmine ja vajaduse korral paigaldamine;
    - v) teabevahetus, teavitamine ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad, et innustada kalureid ja teisi sidusrühmi osalema kaotatud püügivahendite merest eemaldamise projektides; või
    - vi) sadamaoperaatorite ja kalurite koolitus;
  - b) mereloomastiku ja -taimestiku kaitsmiseks ja tugevdamiseks staatiliste või liikuvate struktuuride ehitamine, paigaldamine või ajakohastamine, sealhulgas nende teaduslik ettevalmistamine ja hindamine; toetust võib anda ainult järgmistele meetmetele:
    - i) merekeskkonna traalimise eest kaitsmiseks kasutatavate vahendite ostmine ja vajaduse korral paigaldamine;
    - ii) kahjustunud mereökosüsteemide taastamiseks kasutatavate vahendite ostmine ja vajaduse korral paigaldamine või
    - iii) kulud, mis on seotud ettevalmistava tööga, näiteks uuringute, teadusuuringute või hindamistega.
- Tehisrahuna kasutatava uputatava laeva soetamine ei ole rahastamiskõlblik;
- c) mere bioloogiliste ressursside paremale majandamisele või kaitsmisele kaasaaitamine järgmise varustuse paigaldamise või järgmiste meetmete ja projektide elluviimise abil:
    - i) ümarkonksud;
    - ii) akustilised hoiatusseadmed;
    - iii) kilpkonnade tõkkevahendid;
    - iv) linnutõrjeliinid;
    - v) muud tõestatult tõhusad kaitsealuste loomade juhupüügi ärahoidmist võimaldavad vahendid või seadmed;
    - vi) kalurite koolitamine mere bioloogiliste ressursside parema majandamise või kaitse alal;
    - vii) projektid, mille puhul keskendutakse kalade, lindude ja muude organismide jaoks olulistele rannikuelupaikadele;
    - viii) projektid, mille puhul keskendutakse sellistele kalade paljunemise seisukohast olulistele aladele nagu rannikuäärsed märgalad; või

- ix) olemasolevate kalapüügivahendite asendamisel väikese mõjuga püügivahenditega lõkspüüniste, sikutipüügi ja käsiõngega püügiga seotud kulud;
- d) osalemine muudes meetmetes, mille eesmärk on säilitada ja parandada elurikkust ja ökosüsteemiteenuseid, näiteks konkreetsete mere- ja rannikuelupaikade taastamine jätkusuutlike kalavarude toetamiseks, sealhulgas nende teaduslik ettevalmistamine ja hindamine; rahastamiskõlblikud on järgmiste meetmetega seotud kulud:
  - i) kavad uudsete seiremeetodite, eriti järgmiste lahenduste katsetamiseks:
    - elektroonilised kaugseiresüsteemid – näiteks videovalve- või videokontrollisüsteemid – kaitsealuste loomade juhupüügi jälgimiseks ja registreerimiseks;
    - okeanograafiliste andmete, näiteks temperatuuri, soolsust, planktonit, veeõitsengut või hägusust käsitlevate andmete registreerimine;
    - invasiivsete võõrliikide kaardistamine;
    - invasiivsete võõrliikide leviku ärahoidmiseks ja nende tõrjumiseks rakendatavad meetmed, sh uuringud;
  - ii) rahalised stiimulid okeanograafiliste andmete, näiteks temperatuuri, soolsust, planktonit, veeõitsengut või hägusust käsitlevate andmete seireks ja registreerimiseks kasutatavate automaatsete salvestusseadmete paigaldamiseks laeva pardale;
  - iii) füüsilise ja keemilise reostuse vähendamise meetmed;
  - iv) muid elurikkust negatiivselt mõjutavaid füüsilise surve liike, sealhulgas inimtekkelist veealust müra vähendavad meetmed;
  - v) positiivsed kaitsemeetmed taimestiku ja loomastiku kaitseks ja säilitamiseks, sealhulgas pärismaiste liikide taasisustamine või nende arvukuse suurendamine, ning rohelist taristut käsitlevas komisjoni teatises²⁷ osutatud roheline taristu põhimõtete rakendamine või
  - vi) invasiivsete võõrliikide sissetungi ärahoidmise, nende tõrjumise ja kõrvaldamise meetmed.
- 3. Lõike 2 punkti d kohase toetuse saamiseks peavad liimesriikide pädevad asutused olema kõnealuseid kavu või meetmeid ametlikult tunnustatud. Samuti tagavad liikmesriigid, et liidu, riiklike ja eraõiguslike kavade kombineerimine ei põhjusta ülemäärast hüvitamist.
- 4. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest.

²⁷ Komisjoni teatis „Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine“, COM(2013) 249 final, 6.5.2013.

Abi energiatõhususe parandamiseks ja kliimamuutuste mõju leevendamiseks

1. Energiatõhususe parandamiseks ja kliimamuutuste mõju leevendamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, välja arvatud mootorite asendamiseks või ajakohastamiseks antav abi, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest.
2. Käesoleva artikli kohaselt antav abi võib hõlmata ainult järgmisi meetmeid:
  - a) laeva või varustusse tehtavad investeeringud, mille eesmärk on vähendada saasteainete või kasvuhoonegaaside heidet ja suurendada kalalaevade energiatõhusust. Samuti on rahastamiskõlblikud püügivahenditesse tehtavad investeeringud, kui need ei vähenda püügivahendite selektiivsust;
  - b) energiatõhususe auditid ja kavad või
  - c) uuringud, mille käigus hinnatakse alternatiivsete jõuallikate ja laevakere konstruktsiooni panust kalalaevade energiatõhususse.
3. Lõike 2 kohast abi antakse üksnes kalalaevade omanikele ja ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2029 võib sama liiki investeeringu ja sama kalalaeva jaoks anda toetust ainult ühel korral.
4. Rahastamiskõlblikud kulud on asjaomasest tegevusest tulenevalt kantud otsesed lisakulud. Lõike 2 punkti a kohaldamisel rahastamiskõlblikud kulud, mis on seotud järgmisega:
  - i) meetmete puhul, mille eesmärk on parandada laevakere hüdrodünaamikat, võivad need hõlmata ainult järgmist:
    - investeeringud stabiilsusmehhanismidesse, nagu kimmikiilid ja pirnvöörid, mis aitavad parandada merekindlust ja püstuvust;
    - kulud, mis on seotud mittetoksiliste kasvumismaterjalide, näiteks vaskkatte kasutamisega hõõrdumise vähendamiseks;
    - kulud, mis on seotud rooliseadmega, näiteks rooliseadme juhtimissüsteemide ja mitme rooliga, mille abil vähendatakse rooli teokust olenevalt ilmast ja mereoludest; või
    - basseinis katsetamine, millega luuakse alus hüdrodünaamika parandamiseks;
  - ii) meetmete puhul, mille eesmärk on täiustada laeva jõuallikat, võivad need hõlmata ainult järgmiste artiklite ostuga ja vajaduse korral paigaldamisega seotud kulude katmist:
    - energiatõhusad propellerid, sealhulgas veovõllid;
    - katalüsaatorid;
    - energiatõhusad generaatorid, näiteks vesinikku või maagaasi kasutavad generaatorid;
    - taastuvenergiat rakendavad käiturelemendid, näiteks purjed, kerged ülapurjed, tuulikud, turbiinid või päikesepaneelid;
    - vööripõtkurid;

- ökonomeetrid, kütusehaldussüsteemid ja seiresüsteemid või
- investeeringud düüsidesse, millega täiustatakse jõuallikat;
- iii) kalapüügivahenditesse ja -varustusse tehtavad investeeringud võivad hõlmata ainult järgmiste meetmetega seotud kulusid:
  - üleminek veetavatelt püünistelt alternatiivsetele püünistele;
  - veetavate püüniste kohandamine või
  - investeeringud veetavate püüniste seire vahenditesse;
- iv) investeeringute puhul, mille eesmärk on elektri- või soojusenergia tarbimise vähendamine, võivad need hõlmata ainult järgmist:
  - laevade jahutus-, külmutus- või isolatsioonisüsteemide täiustamiseks tehtavad investeeringud või
  - investeeringud seoses laevas soojuse ringlussevõtiga, mille eesmärk on kasutada soojust uuesti muude laevas vajalike abitoimingute jaoks;

Laevakere baashooldusega seotud kulud ei ole lõike 2 punkti a alusel abikõlblikud.

5. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 28

Abi, mille eesmärk on suurem lisandväärtus, parem tootekvaliteet ning soovimatu püügi kasutamine

1. Suurema lisandväärtuse ja parema tootekvaliteedi ning soovimatu püügi kasutamise eesmärgil antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abi eesmärk on saavutada püütud kala suurem lisandväärtus või parem kvaliteet;
  - b) abi hõlmab ainult järgmisi rahastamiskõlblikke kulusid:
    - i) investeeringud, mis võimaldavad anda kalapüügitoodetele lisandväärtust, eelkõige võimaldades kaluritel oma saaki töödelda, turustada ja otse müüa; või
    - ii) laeva tehtavad innovaatilised investeeringud, mis parandavad kalapüügitoodete kvaliteeti.
2. Lõike 1 punkti b alapunktis ii osutatud abi tingimus on selektiivsete kalapüügivahendite kasutamine soovimatu püügi minimeerimiseks ning seda antakse üksnes selliste liidu kalalaevade omanikele, mis on abitaotluse esitamise kuupäevale eelneval kahel kalendriaastal merel püügil käinud vähemalt 60 päeva jooksul.
3. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed

ülemmäärad on sätestatud IV lisa. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 29

Abi kalasadamate, lossimiskohtade, oksjonihoonete ja varjualuste jaoks

1. Kalasadamate, lossimiskohtade, oksjonihoonete ja varjualuste jaoks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abi eesmärk on parandada lossitud toodete kvaliteeti, kontrolli ja jälgitavust, suurendada energiatõhusust, aidata kaasa keskkonnakaitsele ning parandada ohutust ja töötingimusi;
  - b) abi hõlmab järgmisi rahastamiskõlblikke kulusid, millega:
    - i) parandatakse kalasadamate, oksjonihoonete, lossimiskohtade ja varjualuste taristut, sealhulgas tagatakse sobivad vastuvõturajatised merest kogutud kaotatud püügivahendite ja mereprügi jaoks;
    - ii) hõlbustatakse kogu saagi lossimise kohustuse täitmist kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 15 ja määruse (EL) nr 1379/2013 artikli 8 lõike 2 punktiga b või suurendatakse vähe kasutust leidvate saagiosade väärtust või
    - iii) parandatakse varjualuste ehitamise või ajakohastamise kaudu kalurite ohutust.
2. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisa. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 30

Abi sisevetekalanduse ning siseveeloomastiku ja -taimestiku jaoks

1. Sisevetekalanduse ning siseveeloomastiku ja -taimestiku jaoks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abil eesmärk on:
  - a) vähendada sisevetekalanduse keskkonnamõju;
  - b) suurendada energiatõhusust;
  - c) tõsta lossitud kala väärtust või kvaliteeti või
  - d) parandada tervishoiu-, ohutus- ja töötingimusi ning inimkapitali ja koolitust.
2. Käesoleva artikli kohaselt antava abiga võidakse katta ainult järgmisi rahastamiskõlblikke kulusid:
  - a) investeeringud inimkapitali, töökohtade loomise ja sotsiaalse dialoogi edendamisse, millele on osutatud artiklis 18 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele

- b) investeeringud laeva või individuaalvarustusse, millele on osutatud artiklis 21 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele;
  - c) investeeringud varustusse, millele on osutatud artiklis 24 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele;
  - d) investeeringud energiatõhususe parandamisse ja kliimamuutuste mõju leevendamisse, millele on osutatud artiklis 27 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele;
  - e) investeeringud kalasaagi lisandväärtuse suurendamisse või kvaliteedi parandamisse, millele on osutatud artiklis 28 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele;
  - f) investeeringud kalasadamatesse, varjualustesse ja lossimiskohtadesse, millele on osutatud artiklis 29 ja vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele; või
  - g) investeeringud loomade (v.a kalad), sealhulgas invasiivsete liikide põhjustatava kahju tõttu kiiresti kuluvatesse võrkudesse või muudesse kalapüügivahenditesse ja nendega seotud varustusse.
3. Abiga võib toetada innovatsiooni vastavalt artiklile 15, nõustamisteenuste kasutamist vastavalt artiklile 16 ning teadlaste ja kalurite partnerlust vastavalt artiklile 17.
4. Siseveekalurite tegevuse mitmekesistamise edendamiseks võib abiga toetada sisevetekalanduse mitmekesistamist täiendavate tegevusaladega vastavalt artiklis 19 sätestatud tingimustele.
5. Käesoleva artikli lõike 2 kohaldamisel:
- a) käsitatakse artiklites 21, 24, 27 ja 28 sisalduvaid viiteid kalalaevadele viidetena üksnes sisevetes tegutsevatele laevadele;
  - b) käsitatakse artiklis 24 sisalduvaid viiteid merekeskkonnale viidetena keskkonnale, milles sisevetekalalaev tegutseb;
  - c) artiklites 21, 24 ja 27 sätestatud tingimusi, mida kohaldatakse konkreetselt merekalalaevade suhtes, ei laiendata sisevetekalandusele.
6. Veeloomastiku ja -taimestiku kaitsmiseks ja arendamiseks võib abiga toetada ainult järgmist:
- a) püügitegevusest mõjutatud NATURA 2000 alade majandamine, taastamine ja seire ning siseveekogude taastamine kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/60/EÜ,²⁸ sealhulgas kudemiskohtade ja rändliikide rändeteede taastamine, ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 26 lõike 2 punkti d kohaldamist ning vajaduse korral siseveekalurite osalusel;
  - b) veeloomastiku ja -taimestiku kaitsmiseks ja tugevdamiseks staatiliste või liikuvate struktuuride ehitamine, ajakohastamine või paigaldamine, sealhulgas nende teaduslik ettevalmistamine, seire ja hindamine.
7. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli alusel toetust saavad kalalaevad jätkavad tegutsemist üksnes sisevetes.

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 60/2000/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

8. Käesoleva artikli kohaselt antava abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kuludest, välja arvatud lõike 2 punktis g nimetatud meetme puhul, mille suhtes kohaldatakse abi osakaalu 40 %. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

2. JAGU

SÄÄSTVA VESIVILJELUSTEGEVUSE SOODUSTAMINE

Artikkel 31 Üldtingimused

1. Käesoleva jao kohaselt antav abi peab vastama järgmistele üldtingimustele:
  - (a) kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, antakse abi ainult vesiviljelusettevõtjatele;
  - (b) kui tegevus seisneb investeerimises seadmetesse või taristusse, et tagada vastavus tulevastele liidu õigusest tulenevatele keskkonna-, inim- või loomatervise-, hügieeni- või loomade heaolu nõuetele, võib toetust anda selle kuupäevani, mil need nõuded muutuvad ettevõtjate jaoks kohustuslikuks;
  - (c) seda ei anta geneetiliselt muundatud organismide kasvatamiseks;
  - (d) seda ei anta vesiviljelusele merekaitsealadel, kui liikmesriigi pädev asutus on keskkonnamõju hindamise põhjal kindlaks teinud, et tegevusel oleks märkimisväärne negatiivne keskkonnamõju, mida ei ole võimalik piisavalt leevendada.
2. Käesoleva jao kohast abi, mille eesmärk on pääseda uutele turgudele, antakse üksnes juhul, kui abi saav ettevõtja esitab dokumendid selle kohta, et projektil on head ja kestlikud turuväljavaated.
3. Kui tegemist on investeringuga, mille puhul on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/92/EL²⁹ kohaselt nõutav keskkonnamõju hindamine, võib abi anda tingimusel, et selline hindamine on läbi viidud ja asjaomasele investeerimisprojektile on antud teostusluba enne üksikabi andmise kuupäeva.

Artikkel 32 Abi vesiviljeluse innovatsiooniks

1. Vesiviljeluse innovatsiooniks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abiga stimuleeritakse innovatsiooni vesiviljeluses;
  - b) abil on järgmised eesmärgid:
    - i) arendada vesiviljelusettevõtetes tehnilisi, teaduslikke või korralduslaseid teadmisi, mis eelkõige vähendavad mõju keskkonnale, vähendavad sõltuvust kalajahust ja -õlist, soodustavad ressursside

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1).

- säästvat kasutamist vesiviljeluses, parandavad loomade heaolu või hõlbustavad uute säästvate tootmismeetodite kasutuselevõttu;
- ii) arendada välja või lasta turule uusi turuväljavaadetega vesiviljelusliike, uusi või oluliselt täiustatud tooteid, uusi või täiustatud protsesse, uusi või täiustatud juhtimis- ja korraldussüsteeme;
  - iii) uurida uuenduslike toodete või protsesside tehnilist või majanduslikku teostatavust.
2. Käesoleva artikli kohaseid subsideeritud teenuseid osutavad liikmesriigi tunnustatud riiklikud või eraõiguslikud teadus- või tehnikaasutused, kes valideerivad selliste subsideeritud teenuste tulemused, või neid osutatakse nendega koostöös.
3. Liikmesriik avalikustab toetatavate projektide tulemused piisavas ulatuses.
4. Rahastamiskõlblikud kulud võivad olla järgmised:
- (a) otsesed personalikulud, mis on seotud teadlaste, tehnikute ja muude tugitöötajatega, sel määral, kui nad tegelevad konkreetse projektiga;
  - (b) vahendite ja seadmete kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks;
  - (c) hoonetega seotud kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks, ning järgmistel tingimustel:
    - i) hoonete puhul loetakse rahastamiskõlblikuks üksnes amortisatsioonikulusid, mis vastavad projekti kestusele ja on arvutatud üldtunnustatud arvestustava kohaselt;
    - ii) maa puhul on rahastamiskõlblikud äritingimustel võõrandamise kulud või tegelikult kantud kapitalikulud;
  - (d) reaalturutingimustel välisallikast ostetud või litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulud ning üksnes projekti jaoks kasutatavate nõustamisteenuste ja muude sarnaste teenuste kulud või
  - (e) täiendavad üldkulud ja muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud, mida kantakse otseselt projektist tulenevalt.
- Punkti b kohaldamisel loetakse juhul, kui nimetatud vahendeid ja seadmeid ei kasutata projektis kogu nende kasutusea vältel, loetakse rahastamiskõlblikuks vaid amortisatsioonikulusid, mis vastavad projekti kestusele ja on arvutatud üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtete kohaselt.
5. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 33

Abi investeringuteks, mille eesmärk on vesiviljeluse tootlikkuse suurendamine või positiivne keskkonnamõju

1. Vesiviljeluses tootlikkuse suurendamise või positiivse keskkonnamõju eesmärgil tehtavateks investeringuteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c

tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse järgmist:

- a) tulusad investeeringud vesiviljelusse;
  - b) vesiviljelustoodangu ja kasvatatavate liikide mitmekesistamine;
  - c) vesiviljelusüksuste ajakohastamine, sealhulgas vesiviljelustöötajate töö- ja ohutustingimuste parandamine;
  - d) loomatervise ja loomade heaoluga seotud täiustused ja ajakohastamine, sealhulgas sellise varustuse ostmine, mille eesmärk on kaitsta kasvandusi röövliikide eest;
  - e) investeeringud keskkonnale avalduva negatiivse mõju vähendamisse või positiivse mõju suurendamisse ning ressursitõhususe suurendamisse;
  - f) investeeringud vesiviljelustoodete kvaliteedi või lisandväärtuse tõstmisse;
  - g) olemasolevate vesiviljelustiikide või -laguunide taastamine muda eemaldamise teel või investeeringud, mille eesmärk on ennetada muda ladestumist;
  - h) vesiviljelusettevõtete sissetulekute mitmekesistamine täiendavate tegevusalade arendamise kaudu;
  - i) investeeringud, mille tulemusena vähendatakse oluliselt vesiviljelusettevõtete mõju vee kasutamisele ja kvaliteedile, eelkõige kasutatava vee või kasutatavate kemikaalide, antibiootikumide ja muude ravimite koguse vähendamise või väljundvee kvaliteedi parandamise kaudu, sealhulgas multitroopsete vesiviljelussüsteemide rajamise kaudu;
  - j) selliste suletud vesiviljelussüsteemide edendamine, mille puhul vesiviljelustooteid kasvatatakse vee taaskasutusega suletud süsteemis, kus vee tarbimine on minimaalne; või
  - k) investeeringud energiatõhususe suurendamisse ja vesiviljelusettevõtete taastuvatele energiaallikatele ülemineku edendamisse.
2. Lõike 1 punktis h osutatud abi antakse vesiviljelusettevõtjatele üksnes juhul, kui täiendavad tegevusalad on seotud vesiviljelusettevõtja põhitegevusega, sealhulgas kalapüügiturism, vesiviljelusega seotud keskkonnateenused või vesiviljelusega seotud haridustegevus.
  3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud abi võib anda investeeringuteks, millega suurendatakse olemasolevate vesiviljelusettevõtete toodangut ja/või ajakohastatakse olemasolevaid vesiviljelusettevõtteid, või uue tootmisvõimsuse rajamiseks, tingimusel et arendustegevus on kooskõlas vesiviljeluse arendamise kavaga, millele on osutatud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 34.
  4. Lõike 1 punktis e osutatud investeeringud hõlmavad investeeringuid, mis on seotud säästvama sööda kasutamisega, toitainete vabanemise ja heitvee vähendamise ja haldamisega, põgenema pääsevate kalade hulga vähendamisega, keskkonda vähem mõjutavate kemikaalide ja ravimite kasutamisega, jäätmekäitluses ringluspõhise lähenemisviisi kasutuselevõttuga, mereprügi vältimiseks vesiviljelusvahendite kõrvaldamisega või biolagunevate vesiviljelusvahendite kasutamisega ning röövloomade haldamisega, samuti investeeringuid, mis annavad mõõdetava panuse elurikkuse või ökoloogilise järjepidevuse taastamisse.

5. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisa. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära. Keskkonda positiivselt mõjutava tegevuse puhul on abi ülemmäär 80 %, välja arvatud juhul, kui IV lisa kohaselt kohaldatakse kõrgemat abi osakaalu.

Artikkel 34

Abi vesiviljelusettevõtetele juhtimis-, asendus- ja nõustamisteenuste kasutamiseks

1. Vesiviljelusettevõtetele juhtimis-, asendus- ja nõustamisteenuste kasutamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
- a) abiga parandatakse vesiviljelusettevõtete üldist tulemuslikkust ja konkurentsivõimet;
  - b) abiga vähendatakse vesiviljelusettevõtete negatiivset keskkonnamõju ning
  - c) abiga toetatakse põllumajandusettevõtete tehnilise, teadusliku, õigus-, keskkonna- või majandusala nõustamise teenuse ostmist.
- Punkti c kohaldamisel antakse abi ainult vesiviljelussektori VKEdele või vesiviljelusorganisatsioonidele, sealhulgas vesiviljeluse tootjaorganisatsioonidele ja vesiviljeluse tootjaorganisatsioonide ühendustele.
2. Lõike 1 punktis c osutatud nõustamisteenused hõlmavad järgmist:
- a) vesiviljelusettevõtete juhtimisvajadused, et võimaldada tagada kooskõla liidu ja siseriikliku keskkonnaõigusega ning mereruumi planeerimise nõuetega;
  - b) direktiivis 2011/92/EL ja direktiivis 92/43/EMÜ osutatud keskkonnamõju hindamine;
  - c) vesiviljelusettevõtete juhtimisvajadused, et võimaldada tagada kooskõla liidu ja siseriikliku õigusega veeloomade tervise ja heaolu või rahvatervise valdkonnas;
  - d) liidu ja siseriiklikel õigusaktidel põhinevad standardid;
  - e) turustus- ja äristrateegiad või
  - f) teostatavusuuringud ja nõustamisteenused, mille raames hinnatakse, kui elujõulised on määruse (EL) 2021/1139 II jaotise III peatüki alusel potentsiaalselt rahastamiskõlblikud meetmed.
3. Lõikes 1 osutatud nõuandeteenuseid osutavad teadus- või tehnikaasutused ning liikmesriigi poolt tunnustatud õigus- ja majandusnõustamisega tegelevad üksused, kellel on nõutav pädevus. Abi antakse subsideeritud teenuse või otsetoetuse vormis.
4. Abi saavad ettevõtjad ei saa abi rohkem kui üks kord aastas iga lõikes 2 loetletud nõustamisteenuse kategooria kohta.
5. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisa. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 35

Abi inimkapitali ja võrgustikutöö edendamiseks vesiviljelussektoris

1. Vesiviljelussektoris inimkapitali ja võrgustikutöö edendamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse järgmist:
  - a) kutsealane koolitus, elukestev õpe, teaduslike ja tehniliste teadmiste ning uuenduslike tavade levitamine, uute kutseoskuste omandamine vesiviljeluses ja vesiviljeluse keskkonnamõju vähendamine;
  - b) töötingimuste parandamine ja tööohutuse edendamine ning
  - c) võrgustikutöö ning kogemuste ja parimate tavade vahetamine vesiviljelusettevõtete või nende kutseorganisatsioonide ja muude sidusrühmade seas, sealhulgas teadus- ja tehnikaasutustega ning organisatsioonidega, kes edendavad meeste ja naiste võrdseid võimalusi.
2. Abi antakse subsideeritud teenuse või otsetoetuse vormis.
3. Abiga võidakse hüvitada ainult järgmisi rahastamiskõlblikke kulusid, mida on kantud otse toetatavast projektist tulenevalt:
  - (a) otsesed palgakulud;
  - (b) osalustasud;
  - (c) sõidukulud;
  - (d) trükiste kulud;
  - (e) sisseostetud andmekogumisteenused, uuringud, katseprojektid;
  - (f) näituseruumide ja -bokside rent ning nende ülespaneku ja mahavõtmisega seotud kulud või
  - (g) teaduslikult põhjendatud teadmiste ja faktilise teabe levitamise kulud.
4. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 36

Abi vesiviljelusalade potentsiaali suurendamiseks

1. Vesiviljelusalade potentsiaali suurendamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abiga aidatakse kaasa vesiviljelusalade ja -taristu arendamisele ning vähendatakse tegevuse negatiivset keskkonnamõju;
  - b) abiga toetatakse järgmist:
    - i) vesiviljeluse arendamiseks kõige sobivamate alade kindlakstegemine ja kaardistamine, võttes vajaduse korral arvesse mereruumi planeerimise

protsesse, ning selliste alade kindakstegemine ja kaardistamine, kus vesiviljelustegevus peaks olema välistatud, et säiliks nende alade roll ökosüsteemi toimimises;

- ii) vesiviljelusalade potentsiaali suurendamiseks ning vesiviljeluse negatiivse keskkonnamõju vähendamiseks vajalike abirajatiste ja -taristute täiustamine ja arendamine, sealhulgas maakorraldusse, energiavarustusse või veemajandusse tehtavad investeeringud;
- iii) pädevate asutuste poolt direktiivi 2009/147/EÜ artikli 9 lõike 1 või direktiivi 92/43/EMÜ artikli 16 lõike 1 kohaselt võetavad ja rakendatavad meetmed, mille eesmärk on vältida tõsist kahju vesiviljelusele; või
- iv) pädevate asutuste poolt võetavad ja rakendatavad meetmed pärast suurenenud suremuse või haiguste tuvastamist, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/429³⁰ ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2020/689³¹.

Punkti b alapunkti iv kohaldamisel antakse abi ainult selleks, et korvata selliste karpe puudutavate tegevuskavade vastuvõtmist, mille eesmärk on kaitsmine, taastamine ja majandamine, sealhulgas karpide tootjate toetamine karpide looduslike elupaikade ja valgalade hooldamisel.

- 2. Rahastamiskõlblikud kulud võivad olla järgmised kulud, mida on kantud otse projektist tulenevalt:
  - (a) materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud;
  - (b) otsesed palgakulud või
  - (c) väliskonsultantide osutatud konsultatsiooniteenuste, lepinguliste teadusuuringute ja tugiteenuste kulud.
- 3. Käesoleva artikli alusel saavad abi saavad ettevõtjad on ainult need ettevõtjad, kellele liikmesriik on usaldanud lõike 1 punktis b osutatud ülesannete täitmise.
- 4. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetset ülemmäärade on sätestatud IV lisa. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 37

Abi, mille eesmärk on soodustada uute säästva vesiviljelusega tegelevate ettevõtete loomist

- 1. Abi, mida antakse selleks, et soodustada uute säästva vesiviljelusega tegelevate ettevõtete loomist, ja mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1).

³¹ Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/689, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud ja esilekerkivate taudide seire, likvideerimisprogrammide ja taudivaba staatuse eeskirjadega (ELT L 174, 3.6.2020, lk 211).

siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:

- a) abiga edendatakse ettevõtlust vesiviljeluses ning
  - b) abiga toetatakse säästvate vesiviljelusettevõtete loomist uute ettevõtjate poolt.
2. Abi antakse kõnealuses sektoris tegevust alustavatele vesiviljelusettevõtjatele tingimusel, et nad:
- a) omavad piisavalt kutseoskusi ja -pädevusi;
  - b) loovad esimest korda mikro- või väikese vesiviljelusettevõtte ja on selle juhiks ning
  - c) esitavad äriplaani oma vesiviljelustegevuse arendamiseks.
3. Piisavate kutseoskuste omandamiseks võivad sektorisse sisenevad vesiviljelusettevõtjad saada artikli 35 lõikes 1 osutatud abi.
4. Rahastamiskõlblikud kulud võivad olla järgmised kulud, mida on kantud otse projektist tulenevalt:
- a) palgakulud;
  - b) täiendavad üldkulud ja muud kulud, sealhulgas kulud materjalile ja tarvetele;
  - c) varustuse kulud või
  - d) materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute kulud.
5. Käesoleva artikli kohase abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 38

Abi üleminekuks keskkonnajuhtimise ja keskkonnauditeerimise süsteemidele ning mahepõllumajanduslikule vesiviljelusele

1. Keskkonnajuhtimise ja keskkonnauditeerimise süsteemidele ning mahepõllumajanduslikule vesiviljelusele üleminekuks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abiga edendatakse mahepõllumajandusliku või energiatõhusa vesiviljeluse arengut;
  - b) abiga toetatakse üht järgmistest:
    - i) üleminek tavapärastelt vesiviljeluse tootmismeetoditelt mahepõllumajanduslikule vesiviljelustootmisele nõukogu määruse (EL) 2018/848³² ja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/1165³³ tähenduses;

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 1).

- ii) osalemine liidu keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemides vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1221/2009³⁴.
2. Abi antakse üksnes selliste abi saavate ettevõtjate üleminekuks, kes kohustuvad osalema keskkonnajuhtimis- ja keskkonnanäuditeerimissüsteemis vähemalt kolm aastat või täitma mahepõllumajandusliku tootmise nõudeid vähemalt viis aastat. Käesoleva lõigu kohaselt võetud kohustuste puhul nähakse ette läbivaatamisklausel, et tagada nende kohandamine käesolevas artiklis osutatud asjaomaste kohustuslike nõuete, standardite ja tingimuste muutmise korral.
3. Abi antakse hüvitisena ettevõtte mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku ajal või keskkonnajuhtimis- ja keskkonnanäuditeerimissüsteemis osalemise ettevalmistamise ajal, kuid maksimaalselt kolme aasta jooksul. Liikmesriigid võtavad hüvitise arvutamisel aluseks ühe järgmisest:
- a) lõike 1 punkti b alapunkti i kohaselt rahastamiskõlbliku tegevuse puhul – tavapäraselt tootmiselt mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku ajal saamata jäänud tulu või tekkinud lisakulud;
- b) lõike 1 punkti b alapunkti ii kohaselt rahastamiskõlbliku tegevuse puhul – lisakulud, mis tulenevad keskkonnajuhtimis- ja keskkonnanäuditeerimissüsteemis osalemise taotlemisest ja osalemiseks ettevalmistuste tegemisest.
4. Kui abi saav ettevõtja ei suuda lõikest 2 tulenevaid kohustusi täita erandlike ja väliste asjaolude tõttu, toimub lõike 3 kohaselt arvutatud abisumma mahaarvamine ja sissenõudmine proportsionaalselt, tuginedes algse kohustuse kestusele ja ajavahemikule, mille jooksul kohustusi ei täidetud.
5. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisa. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 39

Abi keskkonnateenustele

1. Vesiviljelussektoris tegutsevatele ettevõtjatele keskkonnateenustega seoses antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
- a) abi soodustab keskkonnateenuseid pakkuva vesiviljelussektori arengut ning
- b) abiga toetatakse üht järgmistest meetmetest:

³³ Komisjoni 15. juuli 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/1165, millega lubatakse mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada teatavaid tooteid ja aineid ning koostatakse nende loetelud (ELT L 253, 16.7.2021, lk 13).

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1).

- i) vesiviljeluse meetodid, mis vastavad konkreetsetele keskkonnavajadustele ja mille suhtes kohaldatakse konkreetseid majandamisnõudeid, mis tulenevad NATURA 2000 alade määramisest direktiivide 92/43/EMÜ ning 2009/147/EÜ kohaselt;
  - ii) kulud, mis on otseselt seotud osalemisega veeloomade *ex situ* kaitses ja reproduktsioonis riiklike asutuste väljatöötatud või nende järelevalve all olevate kaitseprogrammide ja elurikkuse taastamise programmide raames;
  - iii) vesiviljelustegevus, mis hõlmab keskkonna ja elurikkuse kaitset ja parandamist ning vesiviljelustsoonide maastiku ja traditsiooniliste elementide hooldust.
2. Käesoleva artikli lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud abi antakse iga-aastase hüvitisena. Rahastamiskõlblikud kulud on lisakulud ja/või saamata jäänud tulu, mis tulenevad direktiivide 92/43/EMÜ või 2009/147/EÜ rakendamisega seotud hoidmisnõuetest asjaomastel aladel.
3. Lõike 1 punkti b alapunkti ii kohaldamisel on rahastamiskõlblikud kulud asjaomasest tegevusest tulenevad otsesed lisakulud.
4. Lõike 1 punkti b alapunktis iii osutatud abi antakse üksnes abi saavatele ettevõtetele, kes võtavad endale vähemalt viieks aastaks kohustuse täita veekeskkonnanõudeid, mis lähevad kaugemale pelgalt liidu ja siseriikliku õiguse kohaldamisest. Tegevuse keskkonnakasutõendatakse liikmesriigi määratud pädevate asutuste poolt eelnevalt tehtud hindamisega, välja arvatud juhul, kui asjaomase tegevuse keskkonnakasutõend juba tunnustatud.
5. Lõike 1 punkti b alapunktis iii osutatud abi antakse iga-aastase hüvitise vormis. Rahastamiskõlblikud kulud on kantud otsesed lisakulud ja/või saamata jäänud tulu.
6. Liikmesriik avalikustab käesoleva artikli alusel abi saanud tegevuse tulemused piisavas ulatuses.
7. Käesoleva artikli kohaselt võetud kohustuste puhul nähakse ette läbivaatamisklausel, et tagada nende kohandamine käesolevas artiklis osutatud asjaomaste kohustuslike nõuete, standardite ja tingimuste muutmise korral.
8. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 40

Abi rahvatervishoiu meetmeteks

1. Rahvatervishoiu meetmeteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse hüvituskava, mille alusel molluskikasvatajatele hüvitatakse kasvatatud molluskite kogumise ajutine peatamine, kui see peatamine toimub üksnes rahvatervisega seotud põhjustel.

2. Lõikes 1 osutatud abi võib anda üksnes juhul, kui klassifitseeritud tootmis- või ülekandeala sulgemine vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/627³⁵ artiklile 62 on tingitud toksiini tootva planktoni vohamisest või biotoksiine sisaldava planktoni esinemisest määral, mis ületab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004³⁶ III lisa VII jao V peatükis kehtestatud piirmäära, ning tingimusel, et:
- a) saastatus kestab üle nelja järjestikuse kuu või
  - b) kogumise peatamisest tulenev kahju moodustab üle 25 % asjaomase ettevõtte aastakäibest, mis arvutatakse kogumise peatamisele eelnenud kolme kalendriaasta keskmisena.
- Esimese lõigu punkti b kohaldamisel võivad liikmesriigid kehtestada alla kolme aasta tegutsenud ettevõtete puhul kahju arvestamise erinormid.
3. Ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2029 võib hüvitist maksta kuni 12 kuu eest. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib kõnealust ajavahemikku pikendada ühel korral kõige rohkem 12 lisakuu võrra kokku maksimaalselt 24 kuuni.
4. Rahastamiskõlblikud kulud on asjaomastest meetmetest tulenevalt kantud otsesed lisakulud ja/või saamata jäänud tulu. Arvutatud hüvitist vähendatakse selliste kulude võrra, mis ei ole otseselt sündmusest tingitud, mida abisaaja oleks igal juhul kandnud.
5. Abi ja võimalikud muud kahju hüvitamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

Artikkel 41

Abi loomade tervise ja heaoluga seotud meetmeteks

1. Vesiviljelusettevõtetes loomade tervise ja heaoluga seotud meetmeteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
- a) abi eesmärk on edendada loomade tervist ja heaolu vesiviljelusettevõtetes, muu hulgas ennetamise ja bioturvalisuse seisukohast; ning
  - b) abiga võidakse katta ainult järgmisi meetmeid:
    - i) vesiviljeluse bioturvalisusega või loomatervise ja loomade heaoluga seotud üldiste ja liigispetsiifiliste parimate tavade või käitumisjuhendite väljatöötamine;
    - ii) algatused, mille eesmärk on vähendada vesiviljeluse sõltuvust veterinaarravimitest;

³⁵ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/627, milles sätestatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/625 ühtne praktiline kord inimeste loomsete saaduste ametliku kontrolli tegemiseks ja millega muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 2074/2005 ametliku kontrolli osas (ELT L 131, 17.5.2019, lk 51).

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

- iii) veterinaaria- või ravimialased uuringud ning teabe ja parimate tavade levitamine ja vahetamine vesiviljeluses esinevate loomataudide kohta, et edendada veterinaarravimite asjakohast kasutamist;
- iv) liikmesriigi tunnustatud tervisekaitseühenduste moodustamine ja tegutsemine vesiviljelussektoris või
- v) hüvitise maksmine molluskikasvatajatele nende tegevuse ajutise peatamise korral erandliku massilise suremuse tõttu, kui aastane suremus ületab 20 % või kui tegevuse peatamisest tulenev kahju moodustab üle 30 % asjaomase ettevõtte aastakäibest, mis arvutatakse tegevuse peatamisele eelnenud kolme kalendriaasta keskmisena.

Punkti b kohaldamisel võivad liikmesriigid kehtestada alla kolme aasta tegutsenud ettevõtete puhul kahju arvestamise erinormid.

Punkti b alapunktis iii osutatud abi ei hõlma veterinaarravimite ostmist.

Liikmesriik teatab punkti b alapunkti iii alusel rahastatud uuringute tulemustest ja avalikustab need piisavas ulatuses.

2. Abi antakse subsideeritud teenuse või otsetoetuse vormis.
3. Lõike 1 punkti b alapunktide i–iv kohaldamisel on rahastamiskõlblikud kulud asjaomasest tegevusest tulenevalt kantud otsesed lisakulud. Lõike 1 punkti b alapunkti v kohaldamisel on rahastamiskõlblikud kulud asjaomastest meetmetest tulenevalt kantud otsesed lisakulud ja/või saamata jäänud tulu.
4. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 42

Abi taudide ennetamiseks, tõrjeks ja likvideerimiseks

1. Vesiviljelusettevõtetes taudide ennetamiseks, tõrjeks ja likvideerimiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse järgmiste taudide ennetamist, tõrjet ja likvideerimist:
  - (a) vesiviljeluses esinevad taudid, mis on loetletud määruse (EL) 2016/429 artikli 5 lõikes 1 või mis on kantud Maailma Loomatervise Organisatsiooni veeloomade tervise koodeksi loomataudide loetellu, sealhulgas tõrjekavas sätestatud kohustuste täitmiseks vajalikud tegevuskulud;
  - (b) esilekerkivad taudid, mis vastavad määruse (EL) 2016/429 artikli 6 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele;
  - (c) veeloomade zoonoosid, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/690³⁷ III lisa punktis 2; või

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/690, millega luuakse siseturu, ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika programm („ühtse turu programm“) ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 99/2013, (EL) nr 1287/2013, (EL) nr 254/2014 ja (EL) nr 652/2014 (ELT L 153, 3.5.2021, lk 1).

- (d) taudid, mis ei kuulu määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõik 1 punktis d osutatud loetellu kantud taudide hulka ning mis vastavad kõnealuse määruse artiklis 226 sätestatud kriteeriumidele.
2. Abi makstakse üksnes seoses veeloomade taudidega, mille kohta on olemas liidu või siseriiklikud õigusnormid, mis on kehtestatud seaduse, määruse või haldusaktiga.
3. Abiga võidakse katta ainult järgmisi rahastamiskõlblikke kulusid, mille eesmärk on ennetamine, tõrje ja likvideerimine:
- (a) tervisekontrollid, analüüsid, testid ja muud sõeluuringud;
  - (b) bioturvameetmete parandamine;
  - (c) vaktsiinide, ravimite ja loomade raviks vajalike ainete ostmine, säilitamine, manustamine või jaotamine;
  - (d) loomade hukkamine, praakimine ja hävitamine;
  - (e) loomsete saaduste ja nendega seotud toodete hävitamine;
  - (f) ettevõtte ja seadmete puhastamine, desinfektsioon või desinsektsioon või
  - (g) loomade, loomsete saaduste ja nendega seotud toodete hukkamise, praakimise või hävitamise tõttu kantud kahju.
4. Abi ei anta seoses meetmetega, mille kulud peab liidu õigusaktide kohaselt kandma abisaaja, välja arvatud juhul, kui selliste meetmete kulud kaetakse täielikult abisaajatelt sissenõutavate kohustuslike tasudega.
5. Loomataudiga seotud abikavad kehtestatakse kolme aasta jooksul ja abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast loomataudist tingitud kulude või kahju tekkimise kuupäeva.
6. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 43

Abi loomataudidest tingitud kahju ennetamise ja vähendamise eesmärgil tehtavateks investeeringuteks

1. Vesiviljeluses esinevatest loomataudidest tingitud kahju ennetamise ja vähendamise eesmärgil tehtavateks investeeringuteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et investeeringu peamine eesmärk on ennetada või vähendada käesoleva määruse artikli 42 lõike 1 punktis a osutatud loomataudidest tingitud kahju.
2. Abiga võidakse katta ainult konkreetsete ennetusmeetmetega seotud otseseid rahastamiskõlblikke kulusid. Need kulud võivad hõlmata ainult järgmisi kulusid:
- (a) kinnisasja ehitamine, soetamine – sealhulgas liisimine – või parendamine või
  - (b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni.
3. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 65 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed

ülemmäärad on sätestatud IV lisa. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 44

Abi vesiviljeluse varude kindlustamiseks

1. Vesiviljeluse varude kindlustamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abi eesmärk on kaitsta vesiviljelustootjate sissetulekut ning
  - b) abiga toetatakse vesiviljeluse varude kindlustust, mis katab vähemalt ühe järgmise asjaolu tõttu kantud majandusliku kahju:
    - i) loodusõnnetus;
    - ii) ebasoodsad ilmastikutingimused;
    - iii) ootamatu muutus vee kvaliteedis või kvantiteedis, mille eest ettevõtja ei ole vastutav;
    - iv) vesiviljelusega seotud haigused, tootmisraajatiste rike või hävimine, mille eest ettevõtja ei ole vastutav;
    - v) rahvatervisekriisid;
    - vi) toodangu kadu, mis on tingitud kaitsealuste loomade või röövlomade rünnakutest;
    - vii) kindlustuse jaoks ei ole nõutav ega ära määratud edaspidise toodangu liik ega kogus ning abi ei piirdu konkreetse kindlustusseltsi või -grupi pakutava kindlustusega.
2. Asjaomane liikmesriik tunnistab ametlikult lõike 1 punkti b alapunktides i, ii ja v osutatud asjaolude esinemist vesiviljeluses.
3. Liikmesriigid võivad asjakohasel juhul eelnevalt kehtestada kriteeriumid, mille kohaselt lõikes 2 osutatud ametlik tunnistamine loetakse toimunuks.
4. Lõike 1 punktis b osutatud toetus on seotud kulude katmisega kuni 70 % ulatuses kindlustusmaksest lepingu eest, mille alusel kaetakse kuni 100 % võimalikust majanduslikust kahjust.

3. JAGU

TURUSTAMISE JA TÖÖTLEMISEGA SEOTUD MEETMED

Artikkel 45

Abi turustamismeetmeteks

1. Turustamismeetmeteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) abiga edendatakse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turustamise meetmeid ning
  - b) abi eesmärk on:

- i) luua määruse (EL) nr 1379/2013 II peatüki II jao kohaselt tunnustatavaid tootjaorganisatsioone, tootjaorganisatsioonide liite või tootmisharudevahelisi organisatsioone;
- ii) leida uusi turge ning parandada kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turulelaskmise tingimusi, sealhulgas järgmiste toodete puhul:
  - turuväljavaadetega liigid;
  - tööduslike kalavarude soovimatu püük, mis on lossitud kooskõlas tehniliste meetmetega, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 15 ja määruse (EL) nr 1379/2013 artikli 8 lõike 2 punktiga b;
  - kalapüügi- ja vesiviljelustooted, mille tootmise meetoditel on vähene mõju keskkonnale, või määruse (EL) 2018/848 tähenduses mahepõllumajanduslikud vesiviljelustooted;
- iii) edendada kvaliteeti ja lisandväärtust, hõlbustades järgmist:
  - asjaomase toote registreerimise taotlemine ja asjaomaste ettevõtjate kohandamine asjakohaste kontrolli- ja sertifitseerimisnõuetega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1151/2012³⁸;
  - säästvate kalapüügi- ja vesiviljelustoodete, sealhulgas väikesemahulise rannapüügiga seotud toodete ning keskkonnasõbralike töötlemismetodite sertifitseerimine ja edendamine;
  - kalapüügitoodete otseturustamine väikesemahulise rannapüügiga tegelevate kalurite, rändavate kalurite, siseveekalurite, jalgsi püügiga tegelevate kalurite või vesiviljelustootjate poolt;
  - toodete esitlemine ja pakendamine;
- iv) suurendada tootmise ja turgude läbipaistvust ning teha turu-uuringuid ja liidu impordisõltuvust käsitlevaid uuringuid;
- v) aidata kaasa kalapüügi- ja vesiviljelustoodete jälgitavusele ning vajaduse korral määruses (EL) nr 1379/2013 osutatud liidu kalapüügi- ja vesiviljelustoodete ökomärgise väljatöötamisele;
- vi) koostada VKEde jaoks tüüplepinguid, mis on kooskõlas liidu õigusega;
- vii) korraldada piirkondlikke, riiklikke või rahvusvahelisi teavitus- ja tutvustuskampaaniaid, et suurendada üldsuse teadlikkust säästvatest kalapüügi- ja vesiviljelustoodetest.

2. Abi antakse subsideeritud teenuse või otsetoetuse vormis.

3. Abiga võidakse katta ainult järgmisi rahastamiskõlblikke kulusid:

- (a) otsesed palgakulud;
- (b) osalustasud;

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

- (c) sõidukulud;
  - (d) trükiste kulud;
  - (e) sisseostetud uuringud;
  - (f) näituseruumide ja -bokside rent ning nende ülespaneku ja mahavõtmisega seotud kulud või
  - (g) kulud teaduslikult põhjendatud teadmiste ja faktilise teabe levitamisele geneeriliste kalandustoodete, nende toiteväärtuse ja nende soovitusliku kasutamise kohta.
4. Lõike 1 punktis b osutatud tegevus võib hõlmata tootmis-, töötlemis- ja turustamistegevust kogu tarneahela ulatuses. Lõike 1 punkti b alapunktis vii osutatud tegevuses ei ole lubatud viidata ühelegi konkreetsele ettevõtjale, kaubamärgile ega päritolule.
5. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 46

Abi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemiseks

1. Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse investeeringuid kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemisse ning abi eesmärk on toetada meetmeid, mis:
- a) aitavad säästa energiat või vähendada mõju keskkonnale, sealhulgas jäätmete töötlemine;
  - b) parandavad ohutus-, hügieeni-, tervishoiu- ja töötingimusi;
  - c) toetavad inimtoiduks kõlbmatu töönduskala töötlemist;
  - d) on seotud põhiliste töötlemistoimingutega kaasnevate kõrvalsaaduste töötlemisega;
  - e) on seotud mahepõllumajanduslike vesiviljelustoodete töötlemisega vastavalt määruse (EL) 2018/848 artiklitele 7 ja 8;
  - f) viivad uute või täiustatud toodete, uute või täiustatud protsesside või uute või täiustatud juhtimis- ja korraldussüsteemide väljatöötamiseni;
  - g) vastavad artikli 42 lõike 1 punktis a osutatud taudide ennetamise, tõrje ja likvideerimise kuludega seotud tingimustele või
  - h) vastavad artiklis 43 osutatud kahju ennetamise ja vähendamise meetmetega seotud tingimustele.
2. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Käesoleva artikli lõike 1 punkti g kohaselt taudide ennetamiseks, tõrjeks ja likvideerimiseks antava abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 100 %

rahastamiskõlblikest kuludest. Käesoleva artikli lõike 1 punkti h kohaselt kahju ennetamise ja vähendamise eesmärgil tehtavateks investeeringuteks antava abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 65 % rahastamiskõlblikest kuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

4. JAGU

MUUD ABI LIIGID

Artikkel 47

Abi kalandussektori andmete kogumiseks, haldamiseks, kasutamiseks ja töötlemiseks

1. Kalandussektoris bioloogiliste, keskkonnaalaste, tehniliste ja sotsiaalmajanduslike andmete kogumiseks, haldamiseks, kasutamiseks ja töötlemiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et abiga toetatakse andmete kogumist, haldamist ja kasutamist, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL)³⁹ nr 1380/2013 artikli 25 lõigetes 1 ja 2 ning täpsustatud määruses (EL) 2017/1004.
2. Abi võib hõlmata ainult järgmisi meetmed:
  - a) andmete kogumine, haldamine ja kasutamine teaduslikuks analüüsiks ja ühise kalanduspoliitika rakendamiseks;
  - b) riiklikud, riikidevahelised ja piirkondlikud mitmeaastased proovivõtuprogrammid, tingimusel et neis käsitletakse ühise kalanduspoliitikaga hõlmatud varusid;
  - c) tööndus- ja harrastuspüügi mereseire, sealhulgas selliste mereorganismide nagu mereimetajate ja lindude kaaspüügi seire;
  - d) teadusuuringud merel või
  - e) andmete kogumise ja haldamise süsteemide täiustamine ning prooviuuringute elluviimine eesmärgiga muuta olemasolevad andmete kogumise ja haldamise süsteemid tõhusamaks.
3. Abiga võidakse hüvitada ainult järgmisi rahastamiskõlblikke kulusid, mida on kantud otse toetatavatest meetmetest tulenevalt:
  - (a) otsesed palgakulud;
  - (b) osalustasud;
  - (c) sõidukulud;
  - (d) trükiste kulud;
  - (e) investeeringud andmekogumis- ja haldussüsteemidesse;

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta määrus (EL) 2017/1004 kalandussektori andmete kogumist, haldamist ja kasutamist käsitleva liidu raamistiku loomise ning ühise kalanduspoliitikaga seotud teadusliku nõustamise toetamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 199/2008 (ELT L 157, 20.6.2017, lk 1).

- (f) sisseostetud andmekogumisteenused.
4. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Artikkel 48

Abi loodusõnnetustest tingitud kahju ennetamiseks ja vähendamiseks

1. Loodusõnnetustest tingitud kahju ennetamiseks ja vähendamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et investeeringu peamine eesmärk on ennetada või vähendada loodusõnnetustest tingitud kahju.
2. Kui tegemist on investeeringuga, mille puhul on direktiivi 2011/92/EL kohaselt nõutav keskkonnamõju hindamine, võib abi anda tingimusel, et selline hindamine on läbi viidud ja asjaomasele investeerimisprojektile on antud teostusluba enne üksikabi andmise kuupäeva.
3. Abiga võidakse katta ainult konkreetsete ennetusmeetmetega seotud otseseid rahastamiskõlblike kulusid. Need kulud võivad hõlmata ainult järgmist:
  - a) kinnisasja ehitamine, soetamine – sealhulgas liisimine – või parendamine;
  - b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni.
4. Abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 65 % rahastamiskõlblikest kuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 49

Abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks

1. Loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkti b tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult tunnistanud kõnealuse sündmuse loodusõnnetuseks ning
  - b) loodusõnnetuse ja ettevõtja kantud kahju vahel on otsene põhjuslik seos.
2. Liikmesriigid võivad asjakohasel juhul eelnevalt kehtestada kriteeriumid, mille kohaselt käesoleva artikli punkti 2 alapunktis a osutatud ametlik tunnistamine loetakse toimunuks.
3. Abi makstakse otse asjaomasele ettevõtjale või tootjarühmale või -organisatsioonile, mille liige kõnealune ettevõtja on. Kui abi makstakse tootjarühmale või -organisatsioonile, ei tohi abisumma ületada summat, mida kõnealusel ettevõtjal on õigus saada.

4. Konkreetse loodusõnnetusega seotud abikavad kehtestatakse kolme aasta jooksul alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast. Abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva.
5. Rahastamiskõlblikud kulud võivad seisneda loodusõnnetuse otsesel tagajärjel kantud kahjus, mille suurust hindab pädev avaliku sektori asutus, abi andva asutuse tunnustatud sõltumatu ekspert või kindlustusandja. Kahju võib hõlmata järgmist:
  - a) materiaalne kahju sellisele varale nagu hooned, seadmed, masinad, varud ja tootmisvahendid või
  - b) kalapüügi- või vesiviljelustoodangu või vastavate tootmisvahendite täieliku või osalise hävimise tõttu saamata jäänud tulu kuni kuue kuu jooksul alates õnnetuse toimumisest.
6. Materiaalse kahju arvutamisel võetakse aluseks remondikulud või kahjustatud vara majanduslik väärtus enne õnnetust. See ei tohi ületada remondikulusid ega loodusõnnetuse tõttu õiglase turuväärtuse vähenemist, s.t vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast õnnetust.
7. Saamata jäänud tulu arvutamiskäik on järgmine:
  - a) loodusõnnetuse aastal või igal järgneval aastal, mida tootmisvahendite täielik või osaline hävimine mõjutab, toodetud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete koguse ning samal aastal saadud keskmise müügihinna korrutis tuleb lahutada
  - b) loodusõnnetusele eelnenud kolmeaastase perioodi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete keskmise aastakoguse või loodusõnnetusele eelnenud viieaastase perioodi kolme aasta keskmise aastakoguse (mille arvutamisel on jäetud välja kõige suurem ja kõige väiksem näitaja) ja saadud keskmise müügihinna korrutisest.
8. Kahju suurus arvutatakse välja iga ettevõtja kohta eraldi. Kui VKE asutati vähem kui kolm aastat enne juhtumi kuupäeva, lähtutakse lõike 7 punktis b osutatud kolmeaastaste ajavahemike puhul käibest või kalapüügi- ja vesiviljelustoodete kogusest, mille saavutas või tootis ja müüs taotlejaga sama suur keskmine ettevõtja (s.t mikro- või väike- või keskmise suurusega ettevõtja) loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest mõjutatud vastavalt kas üleriigilises või piirkondlikus sektoris.
9. Antav abi ja võimalikud muud kahju hüvitamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

Artikkel 50

Abi loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest tingitud kahju ennetamiseks ja vähendamiseks

1. Loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest tingitud kahju ennetamise ja vähendamise eesmärgil tehtavateks investeeringuteks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis sätestatud tingimused.
2. Kui tegemist on investeeringuga, mille puhul on direktiivi 2011/92/EL kohaselt nõutav keskkonnamõju hindamine, võib abi anda tingimusel, et selline hindamine on läbi

viidud ja asjaomasele investeerimisprojektile on antud teostusluba enne üksikabi andmise kuupäeva.

3. Abiga võidakse katta ainult konkreetsete ennetusmeetmetega seotud otseseid rahastamiskõlblikke kulusid. Kulud võivad hõlmata kulusid ühele järgmistest:
  - a) kinnisasja ehitamine, soetamine – sealhulgas liisimine – või parendamine;
  - b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni.
4. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 65 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetset ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 51

Abi loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks

1. Loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis sätestatud tingimused.
2. Abi vastab järgmistele tingimustele:
  - a) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult tunnistanud kõnealuse olukorra loodusõnnetusega võrreldavateks ebasoodsateks ilmastikutingimusteks ning
  - b) loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste ja ettevõtja kantud kahju vahel on otsene põhjuslik seos.
3. Liikmesriigid võivad vajaduse korral kehtestada ennetavalt tingimused, mille alusel loetakse, et käesoleva artikli punkti 2 alapunktis a osutatud ametlik kinnitus on antud.
4. Abi makstakse otse asjaomasele ettevõtjale.
5. Abikavad kehtestatakse kolme aasta jooksul alates loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemise kuupäevast. Abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva.
6. Rahastamiskõlblikud kulud võivad olla kulud, mis tulenevad loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste otsesel tagajärjel kantud kahjust, mille suurust hindab avaliku sektori asutus, abi andva asutuse tunnustatud sõltumatu ekspert või kindlustusandja. Kahju võib hõlmata järgmist:
  - a) materiaalne kahju sellisele varale nagu hooned, seadmed, masinad, varud ja tootmisvahendid või
  - b) kalapüügi- või vesiviljelustoodangu või vastavate tootmisvahendite täieliku või osalise hävimise tõttu saamata jäänud tulu kuni kuue kuu jooksul alates loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemisest.
7. Materiaalse kahju arvutamisel võetakse aluseks remondikulud või kahjustatud vara majanduslik väärtus enne loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate

ilmastikutingimuste esinemist. See ei tohi ületada remondikulusid ega loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tõttu õiglase turuväärtuse vähenemist, s.t vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemist.

8. Saamata jäänud tulu arvutamiskäik on järgmine:
  - a) loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemise aastal või igal järgneval aastal, mida tootmisvahendite täielik või osaline hävimine mõjutab, toodetud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete koguse ning samal aastal saadud keskmise müügihinna korrutis tuleb lahutada
  - b) loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemisele eelnenud kolmeaastase perioodi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete keskmise aastakoguse või loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemisele eelnenud viieaastase perioodi kolme aasta keskmise aastakoguse (mille arvutamisel on jäetud välja kõige suurem ja kõige väiksem näitaja) ja saadud keskmise müügihinna korrutisest.
9. Kahju suurus arvutatakse välja iga ettevõtja kohta eraldi. Kui VKE asutati vähem kui kolm aastat enne juhtumi kuupäeva, lähtutakse lõike 7 punktis b osutatud kolmeaastaste ajavahemike puhul käibest või kalapüügi- ja vesiviljelustoodete kogusest, mille saavutas või tootis ja müüs taotlejaga sama suur keskmine ettevõtja (s.t mikro- või väike- või keskmise suurusega ettevõtja) loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest mõjutatud vastavalt kas üleriigilises või piirkondlikus sektoris.
10. Antav abi ja võimalikud muud kahju hüvitamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

Artikkel 52

Abi kaitsealustest loomadest tingitud kahju ennetamiseks ja vähendamiseks

1. Kaitsealuste loomade käitumisest tingitud kahju ennetamise ja vähendamise eesmärgil tehtavateks investeeringuteks kalandus- ja vesiviljelussektoris antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) investeeringu peamine eesmärk on ennetada või vähendada kaitsealuste loomade käitumisest tingitud kahju;
  - b) kalanduse valdkonnas on investeeringu eesmärk ennetada ja vähendada rüüstamist või ennetada ja vähendada kahju kalapüügivahenditele ja nendega seotud varustusele, mis on tingitud kaitsealuste loomade käitumisest.
2. Kui tegemist on investeeringuga, mille puhul on direktiivi 2011/92/EL kohaselt nõutav keskkonnamõju hindamine, võib abi anda tingimusel, et selline hindamine on läbi viidud ja asjaomasele investeerimisprojektile on antud teostusluba enne üksikabi andmise kuupäeva.
3. Abiga võidakse katta ainult konkreetsete ennetusmeetmetega seotud otseseid rahastamiskõlblike kulusid. Need kulud võivad hõlmata üht järgmistest kuludest:
  - a) kinnisasja ehitamine, soetamine – sealhulgas liisimine – või parendamine;

- b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni.
4. Käesoleva artikli kohaselt antud abi summa ei tohi brutotoetusekvivalendina ületada abi ülemmäära, mis on 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Abi konkreetsed ülemmäärad on sätestatud IV lisas. Kui üks tegevus on hõlmatud mitme reaga IV lisa ridade 1–11 seast, kohaldatakse kõrgeimat abi ülemmäära.

Artikkel 53

Abi kaitsealuste loomade tekitatud kahju korvamiseks

1. Kaitsealuste loomade tekitatud kahju korvamiseks kalandus- ja vesiviljelussektoris antav abi, mis vastab käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele, on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et:
  - a) kantud kahju ja kaitsealuste loomade käitumise vahel on otsene põhjuslik seos;
  - b) rahastamiskõlblikud kulud on kulud, mis tulenevad kahju põhjustanud sündmuse otsesel tagajärjel kantud kahjust, mille suurst hindab avaliku sektori asutus, abi andva asutuse tunnustatud sõltumatu ekspert või kindlustusandja; ning
  - c) kalanduse puhul piirdub abi looma poolt saagile tekitatud kahjuga.
2. Korvatav kahju võib hõlmata järgmist:
  - a) kahju vesiviljelusloomadele: rahastamiskõlblike kulude alus on kaitsealuste loomade poolt kahjustatud või tapetud loomade turuväärtus;
  - b) kaitsealuste loomade tekitatud kahju saagile kalandussektoris või
  - c) materiaalne kahju järgmistele varadele: seadmed, masinad, kinnisvara.
3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud turuväärtuse kindlaksmääramisel lähtutakse loomade väärtusest vahetult enne kaitsealuste loomade käitumisest tingitud kahju tekkimist, nagu poleks kaitsealuste loomade käitumine neid loomi mõjutanud.
4. Materiaalse kahju arvutamisel võetakse aluseks remondikulud või kahjustatud vara majanduslik väärtus enne kahju tekkimist. See ei tohi ületada remondikulusid ega kaitsealuste loomade põhjustatud õiglase turuväärtuse vähenemist, s.t vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast kahju tekkimist.
5. Korvatavale kahjule võib liita muud kulud, mida abi saav ettevõtja kandis kaitsealuste loomade käitumise tõttu, ning sellest lahutatakse kulud, mida ei kantud kaitsealuste loomade käitumise otsesel tagajärjel ja mida abi saav ettevõtja oleks igal juhul kandnud, ning tulud, mis saadi kahjustatud või tapetud loomadega seotud saaduste või toodete müügist.
6. Konkurentsimoontonutuste ohu vähendamiseks ja riskide minimeerimise stimuleerimiseks nõutakse abi saavalt ettevõtjalt teatavaid mõistlikke jõupingutusi, välja arvatud kaitsealuste loomade esimeste rünnakute puhul. Need jõupingutused väljenduvad ennetavates meetmetes (näiteks turvatarad), mis on proportsionaalsed kaitsealuste loomade käitumise põhjustatava kahju riskiga asjaomases piirkonnas, välja arvatud juhul, kui selliste meetmete võtmine ei ole mõistlikult võimalik.

7. Abi makstakse otse asjaomasele ettevõtjale või tootjarühmale või -organisatsioonile, mille liige kõnealune ettevõtja on. Kui abi makstakse tootjarühmale või -organisatsioonile, ei tohi abisumma ületada summat, mida kõnealusel ettevõtjal on õigus saada.
8. Abikava kehtestatakse kolme aasta jooksul alates kahju põhjustanud sündmuse toimumise kuupäevast. Abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva.
9. Antav abi ja võimalikud muud kahju hüvitamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

Artikkel 54

Abi kogukonna juhitud kohaliku arengu projektideks

1. Määruse (EL) 2021/1139 kohaselt kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides osalevate VKEdel kulude katmiseks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et see vastab käesoleva määruse käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimustele.
2. Määruse (EL) 2021/1060 artiklis 31 osutatud kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides – mis on tunnistatud Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohaseks LEADERi kohaliku arengu projektiks ning millega toetatakse nimetatud artikli lõikes 3 osutatud projekte – osalevate omavalitsusüksuste kulude katmiseks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, tingimusel et see vastab käesoleva määruse käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimustele.
3. Kogukonna juhitud kohaliku arengu projektide puhul on rahastamiskõlblikud järgmised kulud:
  - (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁴⁰ artiklis 33 osutatud kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia ettevalmistamiseks ja rakendamiseks vajaliku ettevalmistava toetuse, suutlikkuse suurendamise, koolituse ja võrgustikutöö kulud;
  - (a) heakskiidetud tegevuse elluviimine;
  - (b) rühma koostöötegevuse ettevalmistamine ja elluviimine;
  - (c) jooksvad kulud, mis on seotud kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia rakendamise juhtimisega; või
  - (d) kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia elavdamine, et hõlbustada sidusrühmade vahelist teabevahetust, edendada strateegiat ja projekte ning toetada võimalikke abisaajaid tegevuse väljatöötamisel ja taotluste ettevalmistamisel.

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

4. Lõikes 1 osutatud kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides osalevate omavalitsusüksuste kulud võivad käesoleva artikli alusel olla abikõlblikud ainult tingimusel, et need on tehtud ühes järgmistest valdkondades:
- (a) teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon;
  - (a) keskkond;
  - (b) tööhõive ja koolitus;
  - (c) kultuuripärandi säilitamine ja muinsuskaitse;
  - (d) mere ja magevee bioloogiliste ressursside kaitse;
  - (e) I lisas nimetatud toidusektori toodete edendamine;
  - (f) sport.
5. Abi osakaal ei tohi ületada iga tegevuse liigi jaoks määruses (EL) 2021/1139 sätestatud toetuse maksimummäärasid.

Artikkel 55

Piiratud abisummad kogukonna juhitud kohaliku arengu projektideks

1. Käesoleva määruse artikli 54 lõikes 1 osutatud kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides osalevatele või neist kasu saavatele ettevõtjatele antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, kui see vastab käesolevas artiklis ja käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele.
2. Käesoleva määruse artikli 54 lõikes 1 osutatud kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides osalevatele või neist kasu saavatele omavalitsusüksustele antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, kui see vastab käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimustele.
3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides osalevate omavalitsusüksuste kulud võivad käesoleva artikli alusel olla abikõlblikud ainult tingimusel, et need on tehtud ühes järgmistest valdkondades:
  - (a) teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon;
  - (a) keskkond;
  - (b) tööhõive ja koolitus;
  - (c) kultuuripärandi säilitamine ja muinsuskaitse;
  - (d) mere ja magevee bioloogiliste ressursside kaitse;
  - (e) I lisas nimetatud toidusektori toodete edendamine;
  - (f) sport.
4. Käesoleva artikli alusel antava abi kogusumma projekti kohta ei tohi ületada 200 000 eurot.

Artikkel 56

Direktiivi 2003/96/EÜ kohased maksuvabastused ja -vähendused

1. Liikmesriikides direktiivi 2003/96/EÜ artikli 15 lõike 1 punkti f ja artikli 15 lõike 3 kohaselt kehtestatud maksuvabastuste või -vähenduste vormis antav abi on siseturuga kokkusobiv ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses ja selle suhtes ei kehti ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohane teavitamiskohustus tingimusel, et on täidetud direktiivis 2003/96/EÜ ja käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimused.
2. Maksuvabastusi või -vähendusi saavad ettevõtjad valitakse läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumide alusel. Vajaduse korral maksavad nad makse vastavalt vähemalt direktiivis 2003/96/EÜ sätestatud vastavale madalaimale maksustamistasemele.

IV PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 57

Määruse (EÜ) nr 1388/2014 jätkuv kohaldamine

Määruse (EÜ) 1388/2014⁴¹ artiklis 47 on sätestatud, et nimetatud määrust kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2022. Määruse (EÜ) nr 1388/2014 kehtivusaja lõppedes asendatakse see käesoleva määrusega.

Artikkel 58

Üleminekusätted

1. Käesolevat määrust kohaldatakse enne selle jõustumist antud üksikabi suhtes, kui see abi vastab kõigile käesolevas määruses sätestatud tingimustele, välja arvatud artiklile 9.
2. Abi, mis ei ole ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest vabastatud vastavalt käesolevale määrusele või mõnele varem jõus olnud määrusele, mis võeti vastu määruse (EL) 2015/1588 artikli 1 alusel, hindab komisjon asjaomaste raamistike, suuniste ja teatiste alusel.
3. Üksikabi, mis on enne 1. jaanuari 2023 antud määruse (EL) 2015/1588 artikli 1 alusel vastu võetud ja abi andmise ajal jõus olnud määruse kohaselt, on siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest.
4. Käesoleva määruse kehtivusaja lõppemisel jäävad käesoleva määruse alusel teatamiskohustusest vabastatud abikavad vabastatuks veel kuue kuu pikkuseks üleminekuajaks.

⁴¹ Komisjoni 16. detsembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1388/2014, millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks (ELT L 369, 24.12.2014, lk 37).

Artikkel 59
Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2023.

Seda kohaldatakse 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2029.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14.12.2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN